

Düşük Karbonlu Bir Dünyaya Adil Geçiş(ler)in Haritalanması

Vaka çalışmaları dahil

Brezilya

Kanada

Almanya

Kenya

Güney Afrika

Amerika Birleşik Devletleri

BİR RAPORUNSADECE GEÇİŞ İYON ARAŞTIRMA İŞBİRLİĞİ

Bu raporun araştırma ve yazım çalışmaları Edouard Morena, Dimitris Stevis, Rebecca Shelton, Dunja Krause, Hadrian Mertins-Kirkwood, Vivian Price, Diego Azzi ve Nicole Helmerich tarafından, Sandra van Niekerk, Jacklyn Cock, Ella Diarra ve Tazio Müller'in katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Meredith Brown ve Joachim Roth'un yardımları için minnettarız. Raporun ilk tartışmaları Romain Felli, Josua Mata ve Damian White'in katkılarından da faydalanmıştır. Edouard Morena ve Dunja Krause, katkıları derlemiş ve Ethan Earle ve Till Bender ile işbirliği yaparak editörlük sürecini denetlemişlerdir. Ethan Earle raporun kopyasını düzenlemiştir. Sergio Sandoval raporu tasarlamıştır.

Rapor, Birleşmiş Milletler Toplumsal Kalkınma Araştırma Enstitüsü (UNRISD) ve Londra Üniversitesi Paris Enstitüsü'nden (ULIP) Edouard Morena tarafından ortaklaşa yürütülen Adil Geçiş Araştırma İşbirliği'nin ortak çalışmasının ürünüdür. İşbirliği ve bu rapor, Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı'nın desteğiyle Rosa-Luxemburg-Stiftung (RLS) tarafından finanse edilmiştir.

Raporun içeriği yalnızca katkıda bulunanların sorumluluğundadır ve RLS, ULIP veya UNRISD'nin pozisyonunu yansıtmaz. Bu yayında kullanılan tanımlamalar ve buradaki materyalin sunumu, UNRISD, RLS veya ULIP'nin herhangi bir ülke, bölge, şehir veya alanın veya yetkililerinin yasal statüsü veya sınırlarının veya hudutlarının belirlenmesiyle ilgili herhangi bir görüşünün ifade edildiği anlamına gelmez.

Baskıdan sonra bulunan herhangi bir hata veya eksikliği listesi için lütfen şu adresi ziyaret edin: www.unrisd.org/jtrc-rapor2018

ISBN'si 92-9085-101-5

Aralık 2018
Telif Hakkı © Birleşmiş Milletler Sosyal Kalkınma Araştırma Enstitüsü (UNRISD).

Resim kredileri

Kapak: Durban'da Bir Rüzgar Türbini Yükseltmek ©ShayneRobinson/ Greenpeace İçindekiler: Pietro Jeng, Unsplash; John Minchillo/Climate Action Network, Flickr; Ad Meskens, kamu malı; Les Leopold, izin alınarak kullanılmıştır (mazzocchi.typepad.com); © UN Photo/ Mark Garten; Jon Tyson, Unsplash; Christina Kirschnerova, Unsplash; Peg Hunter, Flickr; Agustín Diaz, Unsplash; Alberta Hükümeti, Flickr; Mompl, Flickr; CGIAR İklim Değişikliği, Tarım ve Gıda Güvenliği Araştırma Programı (CAAFS), Flickr; © Greenpeace/Victor Sguassero; Blaine O'Neill, Flickr; Peg Hunter, Flickr; Duncan Hull, Flickr; Chuttersnap, Unsplash; bisiklet ikonu Andreas Wikström, The Noun Project tarafından yapılmıştır.

Düşük Karbonlu Bir Dünyaya Adil Geçiş(ler)in Haritalanması

İçindekiler

3

GİRİŞ: ADİL GEÇİŞ(LER)İN HARİTALANMASI	3
Neden Adil Geçişe Odaklanıyoruz?	4
Bu Rapor Neden?	5

6

ADİL GEÇİŞİN KISA BİR TARİHİ	6
2000-2010: Adil Geçişin Küresel Yaygınlaşması	8
2010-2018: Küreselleşme ve Adil Geçişin Yaygınlaşması	9

11

ÇERÇEVELEME SADECE GEÇİŞ(LER)	11
Adil Geçişe Statüko Yaklaşımları	12
Adil Geçişe Yönelik Yönetimsel Reform Yaklaşımları	13
Adil Geçişe Yapısal Reform Yaklaşımları	14
Adil Geçişe Dönüştürücü Yaklaşımlar	14

16

ÜLKE VAKA ÇALIŞMALARI	16
Brezilya	16
Kanada	18
Almanya	20
Kenya	22
Güney Afrika	23
Amerika Birleşik Devletleri	25

27

ÇÖZÜM	27
-------	----

Referanslar	31
-------------	----

Kısaltmalar ve Akronimler	33
---------------------------	----

Giriş: Haritalama Sadece Geçiş(ler)

Tüç yılParis İklim Değişikliği Anlaşması'nın kabul edilmesinden sonra, uluslararası iklim rejimi bir başka kritik anda: Anlaşmadan eyleme geçme ve anlaşmayı uygulamak için kuralları ve prosedürleri detaylandıracak olan Paris "kural kitabını" kabul etme zamanı (Kasım 2016'da yürürlüğe girmiştir). Bu kural kitabının müzakere edilmesi, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki farklılaştırılmış sorumluluklar ve iklim finansmanı taahhütleri de dahil olmak üzere uluslararası iklim politikası içindeki tarihi mücadelelerin yeniden gündeme gelmesini desteklemiştir. Yüksek emisyonlu ülkelerin bir kısmı, büyüme ve işler üzerindeki potansiyel olumsuz etkiyi göz önünde bulundurarak emisyonlarını azaltma konusunda tam taahhütte bulunmakta isteksizdir. Düşük emisyonlu ülkeler ve özellikle iklim değişikliğinden en fazla riskle karşı karşıya olan en az gelişmiş ülkeler ise, kendi azaltma ve uyum stratejilerine yönelik hızlandırılmış ilerleme ve daha fazla destek (finans ve teknoloji transferleri yoluyla) çağrısında bulunmaktadır.

Bu mücadelelerin merkezinde, devasa iklim zorluğunu ele almanın kaçınılmaz olarak gezegeni korumakla işçileri ve insanları geçindiren ekonomileri korumak arasında seçim yapmamızı gerektireceği korkusu yatıyor. Çevre koruma ve istihdam korumanın uyumsuz olduğu fikri, sıklıkla popülist söylemlerle körüklense de, sosyal, politik ve coğrafi ayrımları ortadan kaldırıyor. Bazı hükümetlerin desteğiyle, bir avuç sendika ve şirket -özellikle fosil yakıt sektöründe- çevreyi koruma çabalarının ekonomik büyüme ve iş koruma ve yaratmanın önüne geçmemesi gerektiğini savunuyor. İklim kampında, bazı paydaşlar, felaket iklim değişikliğini önlemek istiyorsak ödenecek talihsiz bedelin işlerin yok edilmesi olduğuna inanıyor.

İşler ile çevre arasındaki bu ikilik, eşitsizlikleri ve gücü yeniden üreten ve daha da kötüleştiren ekonomik ve politik yapıları dönüştürebilecek daha derin bir geçişle ilgili herhangi bir tartışmayı engelliyor.

21 Eylül 2014'te 300.000'den fazla insan iklim değişikliği konusunda harekete geçilmesini talep etmek için New York sokaklarına çıktı.
Fotoğraf: John Minchillo / Climate Action Network via Flickr (CC BY-NC 2.0)

asimetrikler. Böylesine radikal bir geçiş, ekonomik refahın ve sosyal refahın yeniden tanımlanmasını gerektirir. Özünde, işçi haklarını destekleyen ve çalışma koşullarını iyileştiren, aynı zamanda cinsiyet ve ırk eşitliğini, demokratik katılımı ve sosyal adaleti de kapsayan istihdamın yaratılması yer alacaktır.

Adil Geçiş - adalet ve eşitliğin düşük karbonlu bir dünyaya geçişin ayrılmaz bir parçası olması gerektiği fikri - hem iş ve çevre ikiliğine karşı koymak hem de düşük karbonlu geçişler hakkındaki tartışmayı genişletmek için giderek daha fazla harekete geçiriliyor. İstihdamı insan güvenliği ve onurunun bir kaynağı olarak kabul ederken, Adil Geçiş tartışmaları ayrıca gelecek için öngördüğümüz iş ve toplum türleri gibi daha geniş bir adalet ile ilgili konulara odaklanıyor. Adil Geçiş'in ilk savunucularının da fark ettiği gibi, insanları ve yaşadıkları yerleri yok eden ve ekonomik büyüme yaşanırken bile işçileri işten çıkaran sektörlerde birçok iş var. 1970'lerde ABD işçi hareketinde ortaya çıkan Adil Geçiş, o zamandan beri evrimleşerek diğer coğrafyalara ve seçmen gruplarına yayıldı,

Çevresel adalet gruplarından uluslararası sendikal harekete, uluslararası örgütlerden özel sektöre ve özellikle Paris Anlaşması'nın önsözüne dahil edilmesinden bu yana küresel, ulusal ve alt ulusal politika çevrelerine kadar geniş bir yelpazede faaliyet göstermektedir.

Neden Adil Geçişe Odaklanıyoruz?

Adil Geçiş tartışması, iklim değişikliği ve düşük karbonlu kalkınmanın eşitlik ve adalet boyutlarıyla ilgili çok çeşitli paydaşları ve görüşleri bir araya getirmesi bakımından benzersizdir. Bazıları için Adil Geçiş, umut, hoşgörü ve adaletin güçlü bir anlatısının merkezinde olabilir; insanların gerçek yaşam deneyimlerine dayanan ve aynı anda somut alternatifler ortaya çıkarırken kolektif eylemi yönlendirmeyi amaçlayan bir anlatı.

Ancak tüm paydaşlar, Adil Geçişin nasıl olması gerektiği veya nasıl, kim için ve kim tarafından gerçekleştirilmesi gerektiği konusunda aynı fikri paylaşmıyor. İklim tartışmasında yer alan çok sayıda paydaş Adil Geçişini benimsemiş olsa da

kavram ve dil, her zaman sosyal ve çevresel adaletteki kökenlerinin farkında değillerdir. İnsanların görüşlerinin uyumlu hale gelmesine yol açmak yerine, terimin son yıllarda artan popüleritesi aslında onunla ilişkili dünya görüşlerinin ve değişim itici güçlerinin genişlemesine yol açmıştır. Çoğu kişi, düşük karbonlu kalkınma konusundaki politika tartışmalarına ve kararlarına eşitlik ve adaletin dahil edilmesi gerektiği konusunda hemfikir olsa da, tartışmadaki farklı paydaşlar genellikle Adil Geçiş en iyi şekilde nasıl başaracaklarına dair farklı vizyonlara sahiptir.

Bu, özellikle tartışmaya yeni başlayanlar için Just Transition'ın neyi temsil ettiğini açıkça belirlemeyi zorlaştırıyor. Ayrıca bir dizi önemli soru da gündeme getiriyor: Ne tür bir geçiş istiyoruz? Kimin çıkarları için? Ve hangi amaçlar için? Bu soruları cevaplamak, iklim değişikliği çağında adaletin anlamının derinlemesine tartışılması anlamına geliyor.

Bu Rapor Neden?

Mevcut raporun amacı, Adil Geçiş ve adil ve iddialı iklim eylemi potansiyeli hakkında daha bilgili bir tartışmaya katkıda bulunmaktır. Adil Geçiş Araştırma İşbirliği üyeleri tarafından yürütülen kolektif bir haritalama çalışmasının sonucudur. Rapor, Adil Geçiş'in tarihsel bir genel görünümünü sunarak ve kavramı çok çeşitli ortamlarda ve çok çeşitli nedenlerle harekete geçiren ve destekleyen giderek daha çeşitli paydaşların (sendikacılar, toplum aktivistleri, çevreciler, feministler, yerli aktivistler, hayırseverler ve iş liderleri) manzarasını vurgulayarak başlar.

Daha sonra, Adil Geçiş'in farklı çerçevelerini yorumlamaya ve karşılaştırmaya yardımcı olmak için analitik bir çerçeve önerilir. Analiz, Adil Geçiş'i açık ve acil sorunları düzeltmenin bir yolu olarak gören yaklaşımları, sosyal ve ekolojik adaletle dayanan daha dönüştürücü yaklaşımlardan ayırır. Rapor, Adil Geçiş'in sahada nasıl harekete geçirildiğine veya geçirilmediğine dair içgörüler sağlayan bir dizi ülke vaka çalışmasıyla sona erer. Daha genel olarak, rapor, Adil Geçiş kavramını ve tartışmasını, düşük karbonlu bir dünyaya doğru değişimde eşitlik ve adaletin rolü ve yeri hakkındaki devam eden tartışmalara katkıda bulunmanın bir yolu olarak kullanmayı amaçlamaktadır.

Bu rapor

- Adil Geçiş ve iklim değişikliğiyle mücadelenin toplumsal etkileri konusunda geniş bir kitleye dengeli bir anlatım sunar;
- Adil Geçiş'in farklı çerçevelerini ve bunların altında yatan dünya görüşlerini ve değişim teorilerini konumlandırmaya yardımcı olur;
- Herkes için dönüştürücü değişimi ve iklim adaletini teşvik edebilecek Adil Geçiş'in ilerici bir şekilde yorumlanması çağrısında bulunur.

Kısa Bir Özet Adil Tarihçe Geçiş

"Sierra Dağları'ndaki Madenciler". Charles Christian Nahl ve August Wenderoth.
Fotoğraf: Ad Meskens. Amerika Birleşik Devletleri kamu malı.

Sempatik küresel çevre veya kalkınma alanı na yayılmış diğer kavramlar (örneğin "sürdürülebilir kalkınma" veya "yeşil

"büyüme"), Adil Geçiş, en azından ortaya çıktığında, coğrafi ve sosyal olarak "temellendirilmişti". Kökenleri, doğal çevreyi korurken aynı zamanda işçilerin ve toplumların sağlık ve geçim kaynaklarını savunma ve iyileştirme yönündeki ön saflardaki çabalarda yatmaktadır.

Sonunda Just Transition olarak adlandırılan fikrin arkasındaki fikir, 1970'lerde Amerika Birleşik Devletleri'nde doğdu. Çoğu gözlemci, bunun Petrol, Kimya ve Atom İşçileri Sendikası'ndan (OCAW) bir sendika üyesi olan Tony Mazzocchi'nin aklından geçtiği ve çevresel ve sosyal endişeleri uzlaştırmak için gösterdiği kararlı çabaların ürünü olduğu konusunda hemfikirdir. Mazzocchi, 1973 gibi erken bir tarihte, OCAW'ın Shell rafinerilerindeki sağlık ve güvenlik sorunları nedeniyle "ilk çevre grevi" olarak sunduğu şeyi yürütmesine yardımcı olmak için çevrecilerden başarıyla destek aldı.

dört ABD eyaleti. Kuzey Amerika'nın dört bir yanından kararlı sendika aktivistleri ve sempatanlarından oluşan bir grup hızla ona katıldı.

Dikkat çeken işbirlikçiler arasında İşçi Enstitüsü'nden Mike Merrill ve Les Leopold; Kanada İletişim, Enerji ve Kağıt İşçileri Sendikası'ndan (CEP) bir işçi lideri olan Brian Kohler; ve gelecekteki OCAW başkanı Robert Wages vardı. O zamanlar pek de alışılmadık bir şekilde, Mazzocchi ve işbirlikçileri çalıştıkları endüstrilerin çevresel ve sağlık sorunlarına yol açtığını kabul ettiler. Ayrıca bu sorunları ele almanın mutlaka toplulukları yok etmek anlamına gelmediğine de ikna olmuşlardı. Aksine, işçilerin ve toplulukların seferberliği ve iş birliği yoluyla, aynı anda çevresel zorlukları ele alan ve etkilenen işçiler için makul işler ve geçim kaynakları sağlayan kamu politikalarını teşvik etmenin mümkün ve gerekli olduğuna inanıyorlardı. Daha geniş bir dizi konu çabalarını etkiledi ve yönlendirdi.

"Amerika'nın İlk Çevre Grevini Destekleyin".
Fotoğraf Les Leopold'un izniyle.

- 1950'li yıllara kadar uzanan bir tarihte, bir dizi ABD grubu "sosyal çevreci"yi teşvik etmeye başladı. Sanayi kapitalizminin ortaya çıkardığı ve Soğuk Savaş bağlamında ortaya çıkan yeni zorluklara ve tehditlere, özellikle de nükleer silahların yayılmasına ve atmosferde denenmesine yanıt olarak geliştirilen bir yaklaşımdır.
- 1960'lar ve 1970'ler, çevreci hareketi etkileyecek olan "mesleki güvenlik ve sağlık" (OSH) endişelerinde önemli bir artışla işaretlendi. Mazzocchi, 1970 Mesleki Güvenlik ve Sağlık Yasası'nın geçirilmesinde önemli bir rol oynadı.
- OCAW kapsamındaki endüstriler, çevre ve yerel topluluklar üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle tekrar tekrar kampanyalar ve tartışmalara hedef oldu. Bu kısmen, 1980'lerin sonlarında federal düzeyde çıkarılan Kapsamlı Çevresel Müdahale, Tazminat ve Sorumluluk Yasası ile aynı zamana denk geldi - tehlikeli maddeler ve kirlenmiş alanların temizliğini finanse etmek için sözde Süperfon'un oluşturulması. Yasa, Süperfon alanlarının (tehlikeli madde kirlenmelerini temizlemek için uzun vadeli müdahale gerektiren kirli yerler) belirlenmesine yol açtı.²

1990'ların başlarında sendikacılar ve aktivistlerden oluşan bu ağ, "İşçiler için Süperfon" (Mazzocchi 1993) adı verilen açık bir eylem programı geliştirdi. Süperfon, neo-muhafazakar sağ tarafından körüklenen ve genellikle artan çevre düzenlemeleriyle ilişkili önemli iş kayıplarına işaret eden sendika ve işveren destekli çalışmalar şeklini alan yükselen işler ve çevre söylemine yanıt olarak ortaya atıldı (örneğin bkz. Gollup ve Roberts 1983). 1995'te Les Leopold ve Brian Kohler, Büyük Göller Su Kalitesi Uluslararası Ortak Komisyonu'na yaptıkları bir sunum sırasında Adil Geçiş terimini ortaya attılar (Hampton 2015). Kohler (1996) daha sonra "gerçek seçimin işler veya çevre olmadığını. Her ikisi veya hiçbiri" olduğunu vurguladı.

Kavram, OCAW'ın yanı sıra diğer sendikalara ve sendika müttefiklerine de giderek yayıldı. Örneğin, 1996'da CEP bir Adil Geçiş kararı kabul etti. OCAW 1997'de bunu izledi ve Kanada İşçi Kongresi kendi Adil Geçiş kararını ve planını 1999'da kabul etti. Bir avuç diğer ulusal sendika Adil Geçiş dilini kabul etti ancak kararlar almadı veya plan geliştirmede.

1997'de ayrıca amacı sendika hareketini toplum odaklı çevresel adalet gruplarıyla bir araya getirmek olan Just Transition Alliance (JTA) başlatıldı. Bu gruplar 1980'ler ve 1990'lar boyunca ortaya çıkmış ve Superfund alanlarının belirlenmesi etrafında harekete geçmişti. JTA'nın başlatılması kapsamlı, bütünsel ve çok paydaşlı bir stratejinin geliştirilmesine doğru önemli bir dönüm noktasını işaret ediyor. Yenilikçi eğitim girişimlerine katılımının yanı sıra JTA, sendikalaşmayı artırmak ve hem işçileri hem de toplum üyelerini aynı adaletsizliklere maruz kaldıklarına ikna etmek amacıyla işçileri ve ön saflardaki toplulukları bir araya getirmeyi amaçlayan bir dizi yerel kampanyada yer aldı.

JTA'nın ötesinde, 1990'larda, özellikle Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması'nın (1994) ve Seattle'daki Dünya Ticaret Örgütü Bakanlar Konferansı'nın (1999) imzalanmasıyla işaretlenen bir bağlamda, emekçiler ve çevreciler arasında daha geniş bağlantılar kurmak için başka çabalar görüldü. Dikkat çekici örnekler arasında, 1997'de Amerikan Emek Federasyonu ve Endüstriyel Örgütler Kongresi (AFL-CIO) Başkanı John Sweeney tarafından kurulan ve bir araya getiren "Mavi/Yeşil Çalışma Grubu" yer almaktadır.

AFL-CIO ve büyük çevresel sivil toplum örgütleri (STK'lar). Çalışma Grubu, yeni, yeşil ekonominin vaadini ve piyasa tabanlı kurallar altında Adil Geçiş'i birleştiren ilk kapsamlı programlardan birini üretti (Barrett ve Hoerner 2002). Uzun vadede, Çalışma Grubu'ndaki katılımcılar 2006'da BlueGreen Alliance'ı kurmaya devam edeceklerdi. Adil Geçiş Amerika Birleşik Devletleri'nde gerilerken, 2000'lerin başında diğer ulusal bağlamlara ve uluslararası politika alanına yayılmıştı.

2000–2010: Adil Geçişin Küresel Yaygınlaşması

Bin yılın başında ve büyük ölçüde ulusal sendikalar ve sendika federasyonlarının çabalarıyla, Adil Geçiş'e uluslararası düzeyde de giderek daha fazla atıfta bulunuldu; özellikle Birleşmiş Milletler iklim müzakereleri ve sürdürülebilir kalkınma tartışmalarıyla ilgili olarak. Örneğin, Kasım 1999'da Uluslararası Kimya, Enerji, Maden ve Genel İşçi Sendikaları Federasyonu (ICEM), ikinci dünya toplantısında bir Adil Geçiş kararı kabul etti. 1990'ların sonu ve 2000'lerin başında, Uluslararası Özgür Sendikalar Konfederasyonu (ICFTU) ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Sendika Danışma Konseyi, İSG ve çevresel faaliyetlerine Adil Geçiş dilini dahil etti. Örneğin, ICFTU'nun Kyoto'daki (COP3) iklim konferansındaki (1997) pozisyonu, "işçilerin, iklim değişikliği programlarının ekonomik ve sosyal maliyetlerinin adil bir şekilde karşılanmasına yönelik önlemleri içeren 'adil geçiş' politikaları yoluyla maliyetlerin adil bir şekilde dağıtılmasını talep edecekleri" beyanını içeriyordu (ICFTU 1997:1).³

Ancak, Adil Geçiş'in uluslararası sendikal alanda ana akıma dahil edilmesi ve Birleşmiş Milletler süreçlerine ve anlaşmalarına Adil Geçiş'in dahil edilmesi için lobi faaliyetlerinde bulunulması için daha aktif ve koordineli çabalar ancak sonraki on yılın ikinci yarısından itibaren gerçekleşecekti.⁴Bu bağlamda önemli bir an, 2006 yılında ICFTU ile Dünya İşçi Konfederasyonu'nun birleşmesi ve Uluslararası Sendika Konfederasyonu'nun (ITUC) kurulmasıydı. ITUC, en başından itibaren çevresel kaygıları gündeminin merkezine koydu.

Adil Geçişin yaygınlaşması, başta küresel Kuzey olmak üzere, sosyal ve sağlık boyutları üzerinde çalışmaya başlamış olan diğer ülke ve bölgelerdeki bir dizi sendika aracılığıyla gerçekleşti.

çevresel değişimin. İspanya'daki Comisiones Obreras (CCOO), Birleşik Krallık'taki Trade Union Congress (TUC) ve özellikle Australian Council of Trade Unions, OSH'yi daha geniş çevre ve iklim gündemine bağladı. 2000'lerin başlarında, eylemlerinde düzenli olarak Just Transition (Adil Geçiş) ifadesini de kullandılar.⁵

Just Transition'ın kilit destekçilerinden biri, CCOO'nun araştırma ve eğitim koluyla yakından bağlantılı ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren yeşil bir düşünce kuruluşu olan İspanya merkezli Sustainlabour Vakfı'ydı. Sustainlabour, sendika üyeleri için eğitim oturumları düzenledi, tematik raporlar, vaka çalışmaları ve politika önerileri yayınladı ve işçilerin seslerinin ulusal ve uluslararası politika alanlarında (United Nations Environment Programme (UNEP), International Labour Organization (ILO), United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), United Nations Commission on Sustainable Development) duyulmasında önemli bir rol oynadı. Sustainlabour ayrıca Ocak 2006'da çığır açıcı bir karar üreten ilk Emek ve Çevre Sendika Meclisi'nin düzenlenmesinde etkili oldu (UNEP 2007, Ek 1). İkinci meclis, Rio+20 Konferansı vesilesiyle 2012'de düzenlendi.

Giderek artan önemi göz önüne alındığında, Birleşmiş Milletler iklim süreci ITUC'un Adil Geçiş gündemini zorlaması için ayrıcalıklı bir mekan haline geldi. Sonuç olarak ve uluslararası iklim topluluğu içinde Adil Geçiş, sendikal hareketin uluslararası iklim tartışmasına katkısı olarak giderek daha fazla çerçevelendi ve tanındı. 2009 Kopenhag iklim konferansı öncesinde hazırlanan bir bildiride ITUC, Adil Geçiş'i "sendika hareketinin uluslararası toplumla paylaştığı, daha sürdürülebilir bir topluma doğru geçiş'i yumuşatmayı ve herkes için makul işler ve geçim kaynakları sağlamak için 'yeşil ekonomi' kapasitesine dair umut sağlamayı amaçlayan bir araç" olarak sundu.⁶

Sendika hareketinin uluslararası iklim alanına artan katılımı, sendika hareketi içinde sosyal ve özellikle istihdamla ilgili kaygıların uluslararası iklim müzakerelerinde ne yeterince ne de uygun şekilde ele alınmadığı yönündeki artan bir endişeyi yansıtıyordu. İklim değişikliğinin ölçeği ve aciliyeti göz önüne alındığında, sendikalar arasında iklim politikasının bir sonucu olarak işçilerin iş güvenliği ve iş kalitesi açısından kaybedecekleri yönünde artan bir korku vardı. Bu korku,

Fosil yakıt lobisinin (özellikle kömür endüstrisinin) dar kurumsal ve sektörel çıkarları ilerletmek ve muhalefeti ve güvensizliği artırarak uluslararası iklim sürecini baltalamak.⁷

İklim sürecine dahil olan sendikalar, işçiler ve toplumları için belirleyici iklim eyleminin faydalarını vurgulamak için ardışık UNFCCC kararlarına ve anlaşmalarına Adil Geçiş'in dahil edilmesi için baskı yaptı. Adil Geçiş ayrıca, sendikal hareket içinde çevresel sorunları ana akıma sokmanın ve diğerleriyle (özellikle uluslararası iklim tartışmasına katılan çevreci aktörlerle) köprüler kurmanın bir yolunu temsil ediyordu (Morena 2015). İklim değişikliğine ilişkin artan farkındalık ve kamuoyunun endişesi üzerine inşa ederek ve bunu küresel ekonomik krizle ilişkilendirerek, ITUC'lar ve Uluslararası Taşımacılık İşçileri Federasyonu, Kamu Hizmetleri Uluslararası ve IndustriALL gibi küresel sendika federasyonları — çevre alanında sendikaların daha fazla katılım göstermesi için güvenilir bir gerekçe oluşturdu.

Just Transition, iklim değişikliğinin toplumsal etkilerine ışık tutarak uluslararası iklim tartışmasında önemli bir boşluğu doldurdu. 2000'lerin başına kadar, eşitlik ve adalet konuları neredeyse yalnızca Kuzey-Güney ekseninde çerçevelenmişti. UNFCCC'de ve çevresinde yer alan birçok iklim adaleti aktivistinin önceliği, gelişmiş ülkelerin iklim değişikliğine ilişkin tarihsel sorumluluklarını kabul etmelerini ve bu sorumluluklar doğrultusunda harekete geçmelerini sağlamaktı; hem daha iddialı ulusal azaltma çabaları hem de gelişmekte olan ülkelere (iklim değişikliğine karşı çok daha savunmasız olan) daha yüksek düzeyde mali ve teknolojik yardım yoluyla. İklim adaleti grupları iklim değişikliğinin eşitsiz toplumsal etkilerinden bahsettiklerinde, coğrafi farklılıklara odaklanma eğilimindeydiler (Fisher ve Galli 2015). Hem küresel Kuzey'de hem de Güney'de, hem iklim değişikliğinin hem de iklim politikalarının iş dünyasındaki farklı toplumsal etkilerine sınırlı ilgi gösterildi.

ITUC'a göre, Adil Geçiş'in amacı "çevresel ve sosyal politikaların çelişkili olmadığı, aksine birbirini destekleyebileceği fikrini güçlendirmektir" (Rosemberg 2012). Özellikle Paris iklim konferansı (COP21) öncesindeki çabalarıyla, uluslararası sendika hareketi belirli BM kuruluşlarının ve programlarının Adil Geçiş kavramını benimsemesini ve

dil, uluslararası kalkınma ve çevre topluluğu içinde daha fazla yayılmasına katkıda bulunmaktadır. Örneğin, Adil Geçiş, UNEP, ILO, ITUC ve Uluslararası İşverenler Örgütü'nün ortak girişimi olan Yeşil İşler Girişimi'nde (2009–2014) açıkça belirtilmiştir.

Girişimin amacı, "hükümetleri, işverenleri ve çalışanları, herkes için yeşil işler ve insana yakışır işlerle sürdürülebilir ve adil bir geçişi gerçekleştirmek için tutarlı politikalar ve programlar üzerinde işbirliği yapmaya teşvik etmek"ti.⁹Bu ve benzeri BM destekli girişimler sayesinde, Just Transition diğer küresel gündemlere giderek daha fazla dahil oldu. Ayrıca, giderek "yeşil ve insan onuruna yakışır işler" (ILO) ve "yeşil ekonomi" (UNEP) gibi diğer kavramlarla ilişkilendirildi.

Bu küresel yayılma döneminde, sendikalar, özellikle uluslararası düzeyde, Just Transition'ın başlıca destekçileriydi. Ancak, uluslararası iklim tartışmalarına aktif katılımları sayesinde, Just Transition'ın çerçevelenmesi, başlangıçtaki topluluk ve iş sağlığı ve güvenliği odağından, iklim değişikliğine yönelik sendika yanıtlarına odaklanan bir çerçeveye doğru kademeli olarak kaydı.¹⁰ İklim politikalarına bu odaklanma, Adil Geçiş'in orijinal destekçilerini, ITUC ve diğer küresel sendika federasyonları etrafında oluşan yeni küresel Adil Geçiş topluluğundan kopardı.

2010–2018: Küreselleşme ve Adil Geçişin Yaygınlaşması

Just Transition dili, BM örgütleri, hükümetler, STK'lar, yerli gruplar, feminist gruplar, işletmeler ve hayırseverler gibi diğerlerinin yanı sıra iklim değişikliği tartışmalarının ana akımına girmiştir. Ancak terimin artan popülaritesi, farklı grupların Just Transition'ı farklı şeylerle ilişkilendirdiği gerçeğini gölgelememelidir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde ulusal sendikalar ve

tabandan çevre ve işçi adaleti gruplarının Adil Geçiş'e yaklaşımları ve anlayışları. Önemini de abartmamalıyız. Çevreci ve sendika alanlarındaki birçok kişi, kavramın yararlılığından şüphe ediyor. Adil Geçiş, uluslararası politika alanında ve küresel Kuzey'de ivme kazanırken, Güney Afrika da dahil olmak üzere birkaç önemli istisna dışında, küresel Güney'de nadiren anılıyor.

Just Transition'ın küresel yayılımı, özellikle uluslararası iklim müzakereleri bağlamında, Just Transition dilinin en önde gelen çevre STK'ları ve ağları tarafından benimsenmesine yol açtı. Birçoğu artık kampanyalarında ve yayınlarında Just Transition'a atıfta bulunuyor. Buna paralel olarak, Just Transition Amerika Birleşik Devletleri'nde de önemli bir geri dönüş yaptı. Taban düzeyinde, toplum temelli emek ve çevre adaleti örgütleri ve ağları, kendisini emek sorunlarıyla sınırlamayan, aynı zamanda kültürel, cinsiyet ve ırksal adaletsizlikleri de ele alan bir Just Transition için aktif olarak kampanya yürütüyor. Bu gruplar, Chorus Foundation, Edge Funders Alliance, Building Equity and Alignment for Impact gibi daha ilerici hayırsever vakıflar ve hayırsever ağlar tarafından destekleniyor.

Diğer kayda değer ve yenilikçi hayırseverlik girişimleri arasında, Rockefeller Aile Fonu ve Chorus Vakfı'nın desteğiyle Nisan 2015'te başlatılan ve misyonu Appalachian'daki kömüre bağımlı toplulukların güçlü, dayanıklı ve çeşitlendirilmiş bir ekonomiye geçişini desteklemek olan Adil Geçiş Fonu da yer alıyor.¹¹ Bloomberg Philanthropies ve European Climate Foundation gibi daha ana akım iklim fon sağlayıcıları da Just Transition ifadesini çalışmalarına dahil ettiler (örneğin ABD ve Avrupa'daki Beyond Coal kampanyaları) ve yakın zamanda kurulan F20 Platformu'nda yer alan vakıflar da bunu yaptı. Arjantin'de yakın zamanda gerçekleşen bir G20 etkinliğinde Platform, siyasi liderleri Just Transition için harekete geçmeye çağırdı.¹²

İşçi olmayan örgütler arasında artan popülaritesine rağmen, Just Transition sendikal hareketle sıkı bir şekilde kökleşmiş ve ilişkilendirilmiş durumda, özellikle de uluslararası düzeyde. Bunun, fikri benimseyen sendikaların büyük oranıyla ilgisi var—en azından liderlik düzeyinde. Sendika hareketinin uluslararası müzakere alanındaki aktif varlığı, ana akıma yönelik sürdürülebilir çabaları

sendika topluluğu içindeki çevresel ve iklimsel endişeler ve 2015 Paris İklim Değişikliği Anlaşması'na Adil Geçiş dilini dahil etmek için yaptığı başarılı lobi çalışmaları da kavramın sendika hareketi içinde daha da yerleşmesine katkıda bulunmuştur. Paris Anlaşması'nın önsözünde Adil Geçiş'e yapılan atıf kavramı daha da meşrulaştırmış ve daha geniş bir paydaş yelpazesini kullanmaya teşvik etmiştir. Bu, kavramın anlaşmanın gönüllü ve aşağıdan yukarıya değişim teorisiyle ve özellikle enerji alanında iklim eyleminin birleşik ekonomik, sosyal ve çevresel faydalarına ilişkin daha geniş anlatıyla uyumluluğuyla tamamlanmıştır.

ITUC'a bağlı Just Transition Centre'in (JTC) 2016'da başlatılması, Just Transition ile ilgili çabalarında yeni bir aşamanın başlangıcını işaret ediyor; bu aşama belki de işbirlikçi endüstriyel ilişkilere yenilenmiş bir bağlılığı yansıtıyor. Merkez, uluslararası iklim arenasında aktif olarak yer alan iki küresel yeşil iş grubu olan B Team ve We Mean Business ile yakın bir şekilde iş birliği yapması bakımından farklıdır. İş dünyası çıkarları ile JTC arasındaki bu iş birliği, Just Transition Business Guide'in (JTC ve B Team 2018) yayınlanmasıyla sonuçlandı.

Bu kısa tarihçe, Adil Geçiş kavramının ABD işçi hareketi içinde ortaya çıkmış olmasına rağmen son yirmi yılda uluslararası politika düzeyine, diğer bölgelere ve çok çeşitli paydaşlara ve seçmenlere nasıl yayıldığını göstermiştir. Bu yayılma, Adil Geçiş ile ilişkilendirilen anlamların çeşitlenmesini beraberinde getirmiştir. Bir sonraki bölüm, Adil Geçiş'e yönelik paydaş yaklaşımlarından bir seçki sunmakta ve bunları kapsamalarına ve daha geniş hırslarına göre kategorilere ayırmaktadır.

"İklim adaletsizliğine son verin". Fotoğraf: Jon Tyson, Unsplash.

Çerçeveleme Adil Geçiş(ler)

B hileEn geniş kabul görmüş kullanımıyla Adil Geçiş, fosil yakıta dayalı bir ekonomiden düşük karbonlu veya karbondan arındırılmış bir dünyaya adil geçişi ifade eder.

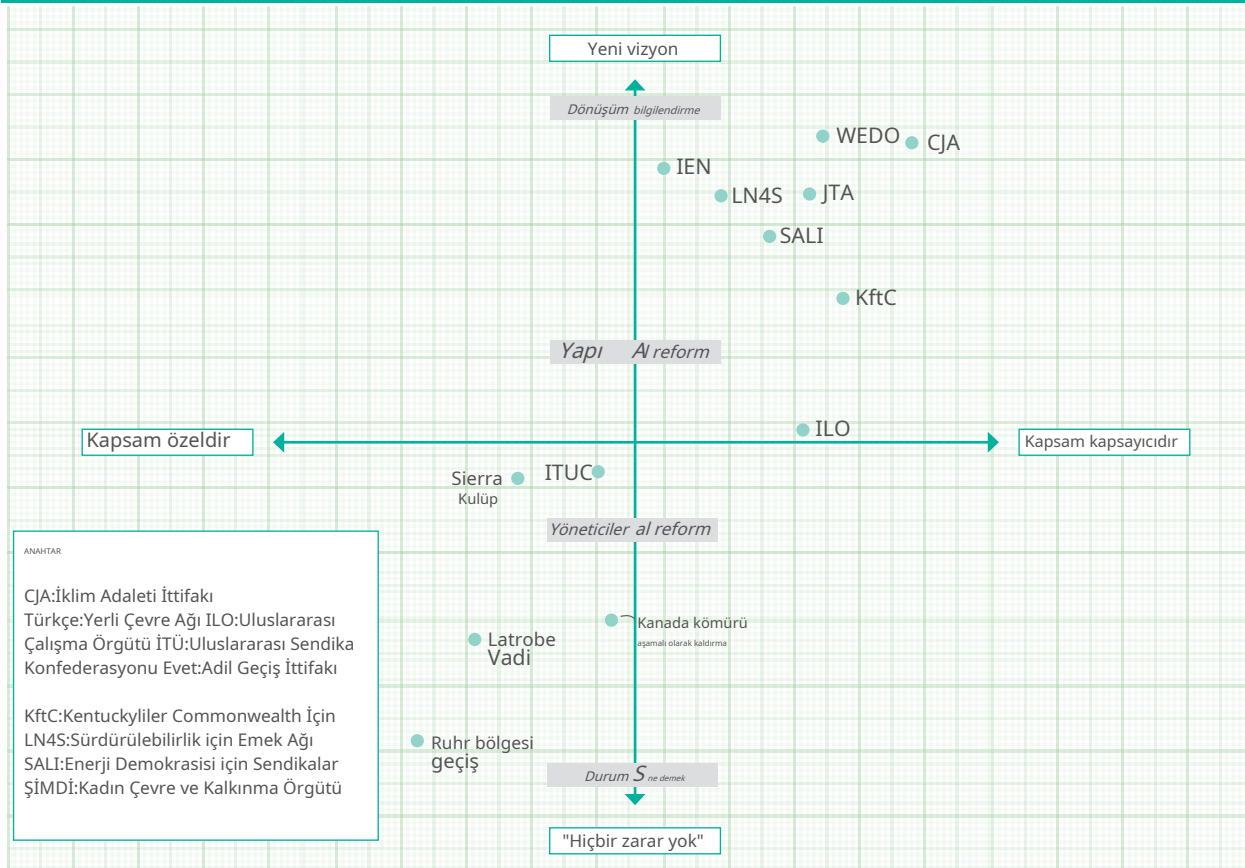
farklı paydaşlar terimi çeşitli dünya görüşleri ve stratejilerle ilişkilendirir. Bu bölümde, Just Transition'ın farklı paydaşlar tarafından anlaşılmasının ve harekete geçirilmesinin çeşitli yollarını kategorize ediyoruz. Bunu yaparak, okuyuculara kimin neyi ve neden desteklediğine dair daha net bir fikir sağlamayı ve böylece kendilerini ve diğer aktörleri ve girişimleri daha geniş Just Transition manzarası içinde konumlandırmalarına olanak sağlamayı umuyoruz.

Son 15 yılda, giderek artan bir akademik literatür Adil Geçiş'in teorik ve pratik temellerine odaklanmıştır (Räthzel ve Uzzell 2012). Bir avuç makale ulusal çevre politikası ve çevresel adalet çerçevelerine odaklanırken (bkz. Swilling ve diğerleri 2015; Farrell 2012), çoğu analiz küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerde sendikal hareket ve enerji sektöründeki Adil Geçiş çabalarına odaklanmaktadır.¹³Daha yakın tarihli bir literatür ise şu konulara odaklanıyor:

Adil Geçiş kavramının farklı kullanımları ve onunla ilişkili temel çerçeveler hakkında. Adil Geçiş anlayışları, yönetim yapıları, kurumlar ve politikaların nasıl şekillendirilmesi veya kurulması gerektiği, adaletin kime yönelik olması gerektiği (insanlar veya/veya doğa, belirli gruplar veya tüm insanlar), adalet türü (çevresel, iklimsel, enerjisel, toplumsal, vb.) ve nasıl aranması gerektiği (dağıtım, prosedürel, onarıcı ve/veya tanıma adaleti yoluyla) açısından sıklıkla farklılık gösterir.¹⁴

Adil Geçiş'e ilişkin farklı anlayışlar, aktörlerin daha geniş siyasi ve ideolojik inançlarını da yansıtır (Goddard ve Farrelly 2018; Barca 2015a), ki bu da "yeşil ekonomide iş yaratmaya yönelik basit bir talepten, kapitalizmin radikal bir eleştirisine ve piyasa çözümlerinin reddedilmesine" kadar uzanan taleplere dönüşür (Barca 2015b:392). Çoğu yazar¹⁵ Adil Geçiş çerçevelerini bu aralıkta konumlandırır. Adil Geçişe yönelik farklı paydaş yaklaşımlarını derinlemesine inceleyerek, "grup" veya "seçmen odaklı" (yani belirli bir grubu düşük karbonlu bir dünyaya geçişin merkezine yerleştiren) çerçeveleri ve "sektöre özgü" olanları daha da ayırt edebiliriz

Şekil 1. Adil Geçişe İlişkin Yaklaşımların Haritalanması

(yani, Adil Geçişi ekonominin bütünüyle değil, belirli bir ekonomik sektörle ilişkilendiren yaklaşımlar).

Mevcut paydaş ve akademik sınıflandırmalara dayanarak (ve özellikle Fraser [1995, 2005], Hopwood ve diğerleri [2005] ve Stevis ve Felli [2015]'den ödünç alarak), Adil Geçiş için dört ideal-tipik yaklaşım tanımlıyoruz. Bunlar ayrı kategoriler değil, aksine mevcut siyasi ekonomiyi koruyan yaklaşımlardan önemli ölçüde farklı gelecekler öngören yaklaşımlara kadar uzanan bir sürekliliğin parçasıdır:

- statüko;
- yönetim reformu;
- yapısal reform;
- dönüştürücü.

Adil Geçişe yönelik bu yaklaşımların her biri, geçişin daha fazla veya daha az kapsayıcı kapsamına bağlı olarak daha da farklılaştırılabilir (Şekil 1). Tüm insanların sonunda Adil Geçiş girişimlerinden (amacı

(Düşük karbonlu bir geleceğe doğru gerekli değişimi yönlendirmektir), kapsam hangi aktörlerin veya seçmenlerin doğrudan destekleneceğini (bir tür kaynak tahsisi şeklinde) dikkate alır ve özel (belirli bir gruba fayda sağlayan) ile kapsayıcı (toplumun tamamına fayda sağlayan) arasında değişir.

Adil Geçiş Statüko Yaklaşımları

Küresel çevresel değişimin ve özellikle iklim değişikliğinin insan kaynaklı olduğuna ilişkin farkındalığın ve farkındalığın artmasıyla birlikte, giderek artan sayıda şirket ve serbest piyasa savunucusu, eylemsizliğin riskleri konusunda endişelerini dile getiriyor ve yeşil ekonominin beraberinde getirdiği büyük iş fırsatlarının altını çiziyor.¹⁶Eylem çağrıları küresel kapitalizmin kurallarını değiştirmeyi değil, gönüllü, aşağıdan yukarıya, kurumsal ve piyasa odaklı değişikliklerle kapitalizmin yeşillendirilmesini içeriyor. Devletlerin veya hükümetlerin, işletmelere ve tüketicilere teşvikler ve Paris Anlaşması'nda belirtilen 1,5°C sıcaklık hedefi gibi iddialı hedefler yoluyla eylem için elverişli bir ortam sağlamaları bekleniyor.

Şirketlerin yönlendirdiği düşük karbonlu dünyaya geçişin en ateşli destekçilerinden bazıları aynı zamanda Adil Geçiş kavramına da atıfta bulunuyor.¹⁷ Özellikle, düşük karbonlu bir ekonomiye geçişin bir sonucu olarak kaybedecek olan işçilere tazminat ödeme ve/veya yeni iş fırsatları sağlama ihtiyacını kabul ediyorlar. "Eski" işlerin "yeni" işlerle değiştirilmesi, iş yaratmanın adaletin bir temsilcisi olduğu Adil Geçiş yaklaşımının temel bir özelliğidir. İş dağılımı (erişim/fırsat açısından) veya bu işlerin ürettiği olumsuz dışsallıklar (madencilik topluluklarında bozulmuş arazi ve su gibi) denkleme dahil değildir.

Adil Geçiş'e yönelik statükocu yaklaşımlar, şirketler tarafından yürütülen iş yeniden eğitim programları, emeklilik planları ve etkilenen işçiler için diğer tazminat biçimleri şeklini alabilir. Örneğin enerji sektöründe, yerinden edilmiş madenciler için iş yeniden eğitimi ve eğitim programları, madencilere yer değiştirme konusunda yardımcı olmak için fonlama ve madenci emeklilikleri için fonlama, hepsi de korkunç ve politik olarak tehlikeli durumları düzeltir ancak bunların temel nedenlerini ele almaz. Almanya'da, Ruhr bölgesindeki madencilere sağlanan destek, bir statüko geçişi olarak tanımlanabilir. Yerinden edilmiş işçiler makul bir tazminat alır ve yeni iş edinmelerine yardımcı olur. En az 20 yıl çalışmış olan madenciler 49 yaşında emekli olabilir ve ardından emeklilik için hak kazanana kadar aylık bir maaş alabilirler. Genç madencilere başka bir enerji veya madencilik işi verilir veya makul bir ücret alırken yeniden eğitilirler (Abraham 2017).

Adil Geçişe Yönelik Yönetimsel Reform Yaklaşımları

Adil Geçişe yönelik bir yönetim reformu yaklaşımı, daha fazla eşitlik ve adaletin arandığı bir yaklaşımdır *içinde* mevcut ekonomik sistem ve *olmadan* Mevcut hegemonyaya meydan okumak. Belirli kurallar ve standartlar değiştirilir ve yenileri yaratılabilir—istihdama erişim, iş güvenliği ve sağlığı—ama ekonomik model ve güç dengesi değişmez.

Just Transition'a yönelik bu yaklaşımın savunucuları, mevcut fosil yakıt rejiminin fosil yakıta bağımlı topluluklar içinde artan eşitsizlikler yarattığını ve mevcut emek standartlarının işçilerin sağlık ve refahını güvence altına alma konusunda yetersiz olduğunu kabul eder. Fosil yakıt ürünleri üretmeyen bölgelerde, sorun fosil yakıtın mirası değildir

sektör, ancak enerji erişimi ve karşılanabilirliğinin eksikliği. Yönetimsel reform kapsamında, bu gruplara enerji erişimi veriliyor ancak bunu kontrol etmiyorlar. Örneğin, Avustralya'nın Latrobe Vadisi'nde, eski maden işçileri, maden işçilerinin eşleri ve maden sözleşmeli işçileri için bazı yeşil işler ve iş eğitimi ve öğretime erişim yaratıldı (Snell 2018). Yerel işletmeler de desteklendi.

Örneğin ITUC, kamu politikaları ve yatırımlarına dayanan yönetimsel reformu takip ediyor. İşçiler ve sendikaları, hem desteğin yararlanıcıları hem de düşük karbonlu bir dünyaya doğru geçişin itici güçleri olarak yaklaşımlarının ve Adil Geçiş sürecinin merkezine yerleştiriliyor. ITUC'un çabaları, emekle ilgili ve işyeriyle ilgili konulara odaklanıyor, ancak ekonomik modelin daha genel bir şekilde sorgulanmasını içermiyor. Haklar ve faydaların güvence altına alınabileceği süreç olarak hükümetler, sendikalar ve işverenler arasındaki sosyal diyalog ve üçlü müzakerelere özel vurgu yapılıyor.

Adil Geçişe yönelik bu yaklaşım, birçok ulusal sendika tarafından paylaşıyor: büyük çevre örgütleri ve özel sektör girişimleri gibi. Örneğin, BlueGreen Alliance ve Beyond Coal kampanyasında önemli bir rol oynayan Sierra Club, Just Transition'a ilişkin benzer bir anlayış geliştirdi. "Mevcut ve gelecekteki çalışanları kaliteli kariyerlere yerleştirmek ve geçişten olumsuz etkilenebilecek çalışanlar ve toplulukları için yardım sağlamak" için hem kamu hem de özel yatırımların destek önlemlerinde en üst düzeye çıkarılmasının önemini vurgular (Hubbard ve Núñez 2016).

İlerici ve çevreci işletmeler ve iş ağıları için, sendikalar ve işverenler arasındaki sosyal diyalogun yanı sıra işletme çapında planlama, "emisyonları azaltmanın ve istihdamı koruyup geliştiren, işçiler ve yerel topluluklar için olumlu etkileri en üst düzeye çıkaran ve şirketin düşük karbonlu geçişin ticari fırsatlarını kavramasını sağlayan bir şekilde kaynak üretkenliğini artırmanın" temel araçları olarak sunulmaktadır (JTC ve B Ekibi 2018:2). Bu işçi ve işyeri merkezli yaklaşım, beceri geliştirme, İSG önlemleri, işyerinde hakların korunması, sosyal koruma ve sosyal diyalog çağrısı yapan ILO'nun Adil Geçiş Yönergeleri'nde (2015) de yansıtılmaktadır.

Adil Geçişe Yapısal Reform Yaklaşımları

Adil Geçişe yönelik yapısal reform yaklaşımı, *ikisi birden* dağıtıcı adalet ve prosedürel adalet güvence altına alınır. Prosedürel adalet, geçiş yönlendiren kapsayıcı ve eşitlikçi bir karar alma sürecini ve yeni, karbondan arındırılmış enerji sisteminin farklı paydaşlar tarafından kolektif mülkiyetini ve yönetimini gerektirir (örneğin bkz. McCauley ve diğerleri, 2013).

Adil Geçiş'e yönelik böyle bir yaklaşım, kurumsal değişim ve sistemin yapısal evrimini ifade eder. Çözümler yalnızca piyasa güçleri veya geleneksel bilim veya teknoloji biçimleri aracılığıyla üretilmez, aynı zamanda değiştirilmiş yönetim yapıları, demokratik katılım ve karar alma ve sahiplenmeden ortaya çıkar (Healy ve Barry 2017). Yapısal reform, faydaların veya tazminatın dağıtımının basitçe iktidardakiler tarafından verilmemesi, bunun yerine işçilerin, toplulukların ve diğer etkilenen grupların faaliyetinin bir sonucu olması anlamına gelir. Bu tür bir geçiş, fosil yakıt enerji sisteminin topluma gömülü olmasını ve ürettiği yapısal eşitsizlikleri ve adaletsizlikleri vurgular (Healy ve Barry 2017). Geçiş yalnızca haksız yere etkilenenleri telafi etmekle kalmaz, aynı zamanda kurumların kendilerini de yeniden şekillendirir.

Bu tür bir reform yerel düzeyde küçük, işçi sahibi bir enerji kooperatifinde veya vatandaş sahibi, kâr amacı gütmeyen bir enerji kooperatifinde bulunabilir. Ancak aynı zamanda politik sınırları aşan yeni yönetim biçimlerinin uygulanmasını ve yalnızca enerji üretimini yöneten adaletsiz kurum ve yapıların değil, aynı zamanda tarihsel olarak küresel tedarik zincirlerini yönetenlerin de yeniden değerlendirilmesini gerektirir. Örneğin, Enerji Demokrasisi için Sendikalar girişimi, "bir şekilde burada ve şimdiki zamanın (işçi odaklı geçişler) endişelerini, aynı zamanda tüm ekonominin geçiş ihtiyacını ön planda tutan (sosyoekonomik dönüşüm) yollarla ele alan Adil Geçiş politikaları"nı savunur (Sweeney ve Treat 2018:2). Ancak, ITUC ve ana akım sendikalar tarafından kullanılan bir sosyal diyalog yaklaşımından, mevcut güç ilişkilerinin sorgulanması ve değiştirilmesi gerektiği ve bunun yalnızca kamu/ toplum mülkiyeti ve kilit sektörler (ve özellikle enerji) üzerindeki demokratik kontrol yoluyla başarılabileceği inancına dayanan bir sosyal güç yaklaşımına doğru bir kayma çağrısında bulunuyor (Sweeney ve Treat 2018). Commonwealth için Kentuckians bir başka

Gücün yeniden dağıtılması çağrısında bulunan bir grubun örneği. Adil Geçiş, "insanlar tarafından, insanlar için, toplulukların refahı ve toplulukların sürdürülebilirliği için güçlendirilmiş bir ekonomi" ve "gücün ve zenginliğin çok geniş tabanlı bir şekilde dağıtıldığı ilerici bir ekonomi" olarak tanımlıyorlar.¹⁹

Adil Geçişe Dönüştürücü Yaklaşımlar

Adil Geçiş'e yönelik dönüştürücü bir yaklaşım, çevresel ve sosyal krizlerden sorumlu görülen mevcut ekonomik ve politik sistemin elden geçirilmesi anlamına gelir (Hopwood vd. 2005; Healy ve Barry 2017). Bu yaklaşımın savunucuları, yönetim kurallarını ve biçimlerini değiştirmenin yanı sıra, sürekli büyüme üzerine kurulu baskın ekonomik sistemi zayıflatan ve insan-çevre ilişkilerinde köklü bir değişiklik ima eden alternatif kalkınma yollarını da teşvik ederler. Örneğin, ABD merkezli Sürdürülebilirlik için İşçi Ağı, işçileri ve toplumlarını desteklemek için bir dizi kısa vadeli önlemi savunur (iş yeniden eğitimi, sağlık hizmetiyle makul emeklilik maaşları, iş yaratan toplumsal ekonomik kalkınma), ancak daha sistemsel bir yaklaşım benimseme ihtiyacında ısrar eder:

"İşçi sınıfındaki insanlar hemen işe odaklanma eğilimindedir, bu işimizin büyük bir parçasıdır. İnsanlar sendikalara katılır ve iş sorunlarının ele alınması ve işlerinin korunması için aidat öderler. Bu yüzden JT'yi ekonomik, ekolojik ve teknolojik geçişler nedeniyle bugün işlerini kaybedenlerin ihtiyaçları için mücadele etme aracı olarak görme eğilimindeyiz. Sistem değişikliği üzerinde çalışan ve daha iyi bir dünya yaratmak için mücadele eden bizler, JT'yi herkes için eşitlik ve yerel kontrol ilkeleri etrafında inşa edilmiş yeni, yerel tabanlı ekonomilerin yaratılması için bir araç olarak görüyoruz; cinsiyet, ırk ve sınıf ayrımcılığının geçmişte kaldığı daha güçlü bir demokrasi" (Sürdürülebilirlik ve Stratejik Uygulama için İşçi Ağı: Taban Politikası Projesi 2016:32).

İşçiler ve iş ile ilgili sorunlar bu yaklaşımın önemli bir parçası olsa da, dönüştürücü bir Adil Geçiş aynı zamanda çağdaş toplumlarda derin köklere sahip olan ırkçılık, ataerkillik ve sınıfçılık gibi birbirine bağlı baskı sistemlerinin ortadan kaldırılmasını da içerir. Örneğin Cooperation Jackson,

Adil Geçiş, “hidrokarbon endüstrisine olan sistemik bağımlılığımızı ve sınırlı kaynaklara sahip bir gezegende kapitalistlerin yönlendirdiği sonsuz büyüme ihtiyacını sona erdirmek, aynı zamanda daha yerelleştirilmiş ve kooperatifler tarafından sahiplenilen ve kontrol edilen sürdürülebilir üretim ve dağıtım yöntemleri etrafında dönen yeni ve demokratik bir ekonomi yaratmak” için verilen daha geniş bir mücadelenin içine yerleşiyor.²⁰

Giderek artan sayıda Adil Geçiş çerçevesi, kadınlar, yerli halklar, renkli insanlar ve lezbiyen, gey, biseksüel, transseksüel, kuir ve interseks kişiler gibi belirli, çoğunlukla marjinalleştirilmiş sosyal grupları da kapsayacak şekilde genişletilmiştir (bkz. Tablo 1).

Örneğin Oregon Adil Geçiş İttifakı, ekonomik eşitsizliğin *olabilmek* çevre ve iklim adaleti ile birlikte ele alınması gerekir, ancak *işlem* Topluluk öncülüğünde olmalıdır.²¹ Gerçekten de, dönüştürücü çerçevelerin temel bir özelliği, tabandan güçlendirme, günlük direniş ve mücadele ve elitler ve politika yapıcılar yerine hareketlerin gücünü gerektiren bir sürece olan inançlarıdır. Climate Justice Alliance, Grassroots Global Justice Alliance ve Movement Generation gibi gruplar ve ağlar, “[A]dil Bir Geçişin özü, işçilerin ve toplulukların günlük yaşamlarını etkileyen kararlar üzerinde kontrole sahip olduğu derin bir demokrasidir” (Movement Generation 2016:3) iddiasında bulunurlar. Bu, çok çeşitli insanları harekete geçirmek ve mücadeleyi sadece fabrika katıyla sınırlamamak anlamına gelir. Son olarak, dönüştürücü vizyonlar genellikle kültür, geleneği ve atalardan kalma bilgeliği, gerçekten Adil Bir Geçiş gerçekleştirme sürecinin temel unsurları olarak ele alırlar.

Birçok yazar ve kuruluş için dönüşüm, Adil Geçiş için ideal bir sonuçtur (örneğin, Stevis ve Felli 2015; Healy ve Barry 2017; McCauley ve Heffron 2018; Heffron ve McCauley 2018), ancak bunun nasıl başarılabilirliği belirsizliğini korumaktadır. Dönüşüm ve bunu elde etmek için gereken süreç, bağlama özgüdür ve değişimin ortaya çıktığı toplumsal temel veya statükoya bağlıdır. Dönüşümün farklı yorumlarında ortak olan şey, çevresel sorunları ve toplumsal adaletsizliği yeniden üreten ve şiddetlendiren sistemleri ve yapıları aşan olumlu ve ilerici bir değişim hedefleme kavramıdır (UNRISD 2016). Ancak oraya ulaşmak için izlenebilecek yollara ilişkin daha az tutarlı bir vizyon vardır.

Tablo 1. Dönüştürücü Çerçeveleme Örnekleri

Seçim bölgesi	Adil Geçiş Çerçeveleme
Yerli Çevresel Ağ (IEN)	Demokratik, merkeziyetçi olmayan ve çeşitlendirilmiş yaklaşımlar ve “yerli temelli yeşil ekonomi, yerli enerji adaleti ve demokrasi” ile “topluluk temelli planlama” ve “anamlı çalışma ve yerelleştirilmiş topluluk oluşturma işleri” (IEN Adil Geçiş İlkeleri). ²²
Adil Geçiş İttifakı (JTA)	“Kirlilik, ekolojik hasar ve ekonomik yeniden yapılanmadan en çok etkilenen ön saflardaki çalışanların ve çit hattındaki toplulukların” dahil edilmesi ve güçlendirilmesi, ²³ özellikle işçi sınıfından renkli insanlara odaklanarak.
Bayanlar Çevre ve Gelişim Organizasyonu (YAPTIĞIMIZ)	“Fosil yakıtlardan adil bir geçişten bahsettiğimizde, yeni endüstrileri de hakim güç yapılarından ve cinsiyete göre ayrılmış bir iş gücünden uzaklaşmaya zorlamalıyız”. Bu, “özellikle cinsiyet, ırk ve sınıf farklılıklarının kesişimleri açısından kesişimsel gerçeklikleri” hesaba katmak anlamına gelir (Rodriguez Acha 2016). Bu, yenilenebilir enerji sektörü için cinsiyet kotaları, kadın işçilerin kapasitelerinin artırılması, çocuk bakımı hizmetleri, zorluk durumunda gelir sağlanması yoluyla başarılabilir.

Ülke Vaka Çalışmaları

"Sadece Geçiş" tabelası. Fotoğraf: Peg Hunter via Flickr (CC BY-NC 2.0)

Tonun bölümü Vaka çalışmalarının bir seçkisini sunar ve Just Transition dilinin, politikalarının ve planlarının farklı ölçeklerde nasıl benimsendiğini inceler. Birçok ülke Şu anda Adil Geçiş için çalışıyorlar. Örneğin Yeni Zelanda'da hükümet, "emisyonları azaltması ve ormancılık gibi karbon içermeyen veya karbon emici sektörlerde iş yaratması gereken endüstrilerdeki çalışanlar için" Adil Geçiş taahhüdünde bulundu. İskoçya'da, çevreci ve işçi gruplarının ortak kampanyasının ardından hükümet bir Adil Geçiş komisyonu kurmaya karar verdi. Ve İspanya'da, yeni Sosyalist hükümet yakın zamanda kararlaştırılan kömürden çıkış kararında aktif olarak bir Adil Geçiş gündemini teşvik ediyor.²⁴ ILO, Adil Geçiş Kılavuzlarının (ILO 2015) uygulanması için üç pilot ülke daha seçti: Gana, Filipinler ve Uruguay. Brezilya, Kanada, Almanya, Kenya, Güney Afrika ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Adil Geçişlere ilişkin içgörüler aşağıda sunulmaktadır.

Brezilya

Nispeten temiz bir enerji karışımı ve ormansızlaşmayı azaltmada kaydedilen ilerleme sayesinde, Brezilya uzun zamandır uluslararası iklim müzakerelerinde rahat bir konumda bulunuyor. Daha yakın zamanda, arazi kullanım değişikliklerinden kaynaklanan emisyonlar tekrar arttı ve büyük derin deniz petrol rezervlerinin keşfi ve çıkarılması planları düşük karbonlu kalkınmayı sorguluyor.²⁵ Derin deniz petrol sondajı çoğunlukla çevresel ve işçi güvenliği endişelerini kapsarken, Amazon'daki gaz çıkarma ve baraj inşası geniş kapsamlı sosyal ve çevresel sonuçlara sahiptir. Amazon bölgesinin karşı karşıya olduğu en yaygın uzun vadeli sorunlar arasında, çıkarma amaçlı yerli topraklarının gasp edilmesi; baraj inşa etmek için nehir kıyısındaki topluluk topraklarının sular altında bırakılması; ve büyük ölçekli inşaat projeleri tarafından oluşturulan iç göç akımları yer almaktadır.

Fosil yakıtlardan uzaklaşmak Amazon bölgesinde barajlar inşa etmek anlamına geliyorsa, bölge topluluk hedefli Adil Geçiş planları ve politikaları için bir odak noktası olmalıdır. Ülkenin biyoyakıt sektörü yalnızca ormansızlaşmaya ve olumsuz çevresel etkilere neden olmasıyla değil, aynı zamanda yüksek düzeyde makineleşme ve sınırlı sayıda yaratılan iş ile de bilinmektedir. Ayrıca, şeker kamışı-etanol sektöründe zorla çalıştırma da dahil olmak üzere işçi hakları ve standartlarının ihlal edildiği bildirilmiştir.²⁶ Her iki durumda da yerli toplulukların hakları ve geçim kaynakları, toprak gaspı ve arazi kullanımındaki değişiklikler nedeniyle risk altında.

Yüksek düzeydeki eşitsizlik, Brezilya'daki Adil Geçiş tartışmasının enerji egemenliği ve kamu mülkiyeti etrafında şekillenmesine neden oluyor. Geçmiş İşçi Partisi yönetimlerinin çabalarına ve sosyal politikalarına rağmen, gelir dağılımı son 15 yıldır son derece eşitsiz kaldı. En üstteki %10, 2015'te toplam gelirin %55'inden fazlasını alırken, en alttaki %50'nin payı %12'nin hemen üzerindeydi. En alttaki %90'lık kesimdeki eşitsizlik, sosyal politikalar ve emek gelirlerinin sıkıştırılmasıyla azalırken, dağıtımın en üstünde sermaye gelirin yoğunlaşması da arttı (Alvaredo vd. 2018). 2015'e kadar iktidarda olan "neo-gelişimci" İşçi Partisi güçleri, hem çıkarıcı bir fosil yakıt stratejisi izledi hem de yenilenebilir enerji üretimi için içsel kapasiteler oluşturmak (Schutte 2014) ve yüksek kaliteli iş yaratmayı teşvik etmek için uluslararası ortaklıklar kurdu.

Dolayısıyla, Brezilya'da sürdürülebilir kalkınma bağlamında enerji dönüşümü, temiz teknoloji ithalatına olan bağımlılığı en aza indirmek (özellikle fikri mülkiyet hakları yoğunlaşmasına yönelik artan eğilim göz önünde bulundurulduğunda) ve türbinler, hidrolik, rüzgar ve buhar jeneratörleri ile lensler ve güneş aynaları, iletim kabloları, transformatörler ve diğer bileşenler ve elektrikli cihazların üretim tabanını genişletmek anlamına gelmektedir (Pomar 2011).

Adil Geçiş tartışmasının, birçok önemli açıdan devlet eylemini ve politika alanını kısıtlayan finans, ticaret ve yatırım anlaşmalarının gerçek dünya senaryosuna göre ayarlanması gerekir (Altıntzis ve Busser 2014; Chang 2002). Brezilya bağlamında petrol bağımlılığından uzaklaşmak için Adil Geçiş, örneğin, hibrit ve elektrikli otomobillerin kullanımını sağlamak ve teşvik etmek için otomobil endüstrisinde dönüşümler ve kaliteli kentsel toplu taşıma sistemlerinin önceliklendirilmesini içerir. Bu tür dönüşümler, Brezilya devleti tarafından esas olarak

Rio de Janeiro, Brezilya. Unsplash'ta Agustín Díaz'ın fotoğrafı.

vergi muafiyetleri ve tarife korumacılığı yoluyla, sınırlı etkililikle. Devlet tarafından finanse edilen programlar, şirketler için enerji verimliliği, araştırma ve teknolojiye yatırım, ürün etiketleme ve tüketici güvenliği ile ilgili uyum mekanizmalarını içerir. Ancak, Güney Amerika Ortak Pazarı (MERCOSUR) ile Avrupa Birliği arasında bir serbest ticaret anlaşması imzalanırsa, yerli otomobil endüstrisi açık bir pazarda uluslararası olarak rekabet edemeyeceği için bu programlara artık gerek kalmayacaktır. Ticaret açıkları ve artan işsizlik, MERCOSUR ekonomileri söz konusu olduğunda, böyle bir anlaşmanın öngörülebilir sonuçlarıdır.

Brezilya'daki sivil toplum örgütlerine bakıldığında, enerji sorunu etrafında bir araya gelen STK'lar, sendikalar ve toplumsal hareketlerin en temsili ağı İşçi ve Köylü Su ve Enerji Platformu'dur (Enerji Platformu 2018). Brezilya'daki son enerji sektörü patlaması ve baraj yapımına ve petrol ve elektrik şirketlerinin özelleştirilmesine karşı mevcut mücadeleler nedeniyle Platform, enerji egemenliği, kamu denetimi ve enerji yoksulluğunun (hem yüksek maliyet hem de erişim eksikliği) sonlandırılması için savunuculuk yaparak enerji tartışmasına katılmaktadır.

Enerji Platformu içinde petrolün gelecekte aşamalı olarak kullanımdan kaldırılmasına ilişkin tartışmalar olmasına rağmen, 2018 başkan adaylarına sunulan politika belgesinde (Enerji Platformu 2018) Adil Geçiş ve iklim değişikliği bulunmuyor. Bununla birlikte, egemenlik taleplerinin birçoğu piyasa odaklı olmayan bir enerji sektörü için olduğundan, Adil Geçiş için kilit öneme sahip olan insan onuruna yakışır iş, sosyal koruma ve işçi hakları girişimleri için politika alanını destekleyen anti-neoliberal bir gündem oluşturuyorlar. Aşırı sağcı aday Jair Bolsonaro'nun yakın zamanda başkan seçilmesi, önceki İşçi Partisi'nin iklim ve çevre politikalarından açık bir sapmayı işaret ediyor. Etkileri henüz görülme de Bolsonaro, Brezilya'yı Paris Anlaşması'ndan çekmekle, yerli halkların korunan bölgelerini azaltmakla ve Amazon bölgesinde artan ormansızlaşmaya izin vermekle tehdit etti.

İşçi hareketi tarafında, Brezilya federasyonları çoğunlukla Trade Union Confederation of the Americas (TUCA) —ITUC'nin bölgesel şubesi tarafından yürütülen belirli Adil Geçiş tartışmalarına katılıyor. TUCA'nın Üçüncü Bölgesel Enerji, Çevre ve Çalışma Konferansı'nda, enerji demokrasisi, Adil Geçiş ve ortak mallar odaklanılan ana konulardı. TUCA, Amerika'daki İşçi Geliştirme Platformu'nda yapılan çalışmalara dayanarak, Amerika'daki Adil Geçiş planlarının bölgesel ve yerel yönlerini ve bunun daha geniş toplumsal hareketler ve STK'lar alanıyla nasıl ilişkilendirileceğini keşfetmeyi amaçlıyor.

İhtiyaç duyulan kadar hızlı bir şekilde hayata geçirilmemesine rağmen, Adil Geçiş anlatısı, enerji ve doğal kaynakların özelleştirilmesine karşı kamu mülkiyetinin geri kazanılması, kemer sıkma politikalarına karşı devlet öncülüğündeki yatırım rolünün yeniden inşa edilmesi ve hakların ve sosyal korumaların teşvik edilmesi için bir araç olarak kullanıldı (Sürdürülebilirlik ve Stratejik Uygulama için İşçi Ağı: Taban Politikası Projesi 2016).

Diğer vakalarda olduğu gibi, Brezilya'da Adil Geçiş'in karşı karşıya olduğu zorluklar ülkenin doğal, sosyal, ekonomik ve politik özelliklerine özgüdür. Ekonomik kriz ve kamu harcamalarındaki kesintiler, adil ve güçlü bir elverişli politika ortamı tarafından desteklenen bir Adil Geçiş'in gerçekleşeceğini varsaymanın ne kadar gerçekçi olduğunu sorgulatmaktadır. Bazı yönlerden, iç tartışmalar uluslararası arenaların uzmanlaşmış tartışmalarına yaklaşıırken, diğerlerinde farklılaşacaktır çünkü Adil Geçiş planları için "herkese uyan tek bir tarif" yoktur. Bugün itibarıyla, hala gidilecek çok yol var.

Kanada

Petrol bağımlı bir ekonomi olan ve kendisini politik olarak uluslararası bir iklim lideri olarak konumlandıran Kanada, temiz enerji geçişinin birçok gerginliğini örneklemektedir. Ülkenin, etkilenen işçileri ve toplulukları desteklerken kömürü aşamalı olarak ortadan kaldırma yönündeki hükümet öncülüğündeki çabaları, nispeten dar kapsamlı bir yönetim reformunun somut bir örneğini sunmaktadır.

Fosil yakıt üretimi, Kanada'nın GSYİH'sinin yaklaşık %8'ini ve ülkenin mal ihracatının %15'ini oluşturmaktadır (Hughes 2018; Kanada Hükümeti 2018a). 200.000'den fazla kişi doğrudan petrol, gaz ve kömür sektörlerinde çalışmaktadır - toplam iş gücünün yaklaşık %1'i - ve yüz binlercesi daha dolaylı olarak bu endüstrilere bağlı işlerde çalışmaktadır (Mertins-Kirkwood 2018:16). Fosil yakıtların üretildiği topluluklarda ve bölgelerde, petrol, gaz ve kömüre bağlı işlerin ve ekonomik faaliyetlerin payı önemli ölçüde daha yüksektir. Örneğin, katran kumlarının kalbindeki Alberta'daki Fort McMurray'ın neredeyse her işi ve tüm ekonomisi petrol üretimine bağlıdır.

Fosil yakıtların çıkarılması, işlenmesi ve taşınması, Kanada'daki en büyük sera gazı emisyonu kaynağı olup küresel iklim değişikliğine önemli katkıda bulunmaktadır.²⁷ Fosil yakıtların tüketimi, esas olarak ulaşım ve elektrik üretimi için, aynı şekilde oldukça emisyon yoğun. Emisyonları uluslararası ve yerel hedeflerine uygun şekilde azaltmak için Kanada'nın federal ve eyalet hükümetleri kömür, petrol ve gazdan kaynaklanan emisyonları azaltmak için düzenleyici eylemlerde bulunmaya başlıyor (Flanagan ve diğerleri, 2017). En önemlisi, federal hükümet 2015'te 2030'a kadar (bazı istisnalar hariç) ulusal olarak kömürle çalışan elektrik üretiminin aşamalı olarak sonlandırılacağını duyurdu; bu, daha önce bireysel eyaletler tarafından alınan benzer önlemlere dayanmaktadır.

Ulusal kömür aşamalı olarak kaldırılmasının önümüzdeki on yıllarda 100 megaton sera gazı emisyonunu önlemesi bekleniyor; bu, Kanada'nın 2030 Paris Anlaşması'nın sera gazı emisyonlarını 2005 seviyelerine göre %30 oranında azaltma hedefini tutturması için olmazsa olmazdır (Kanada Hükümeti 2018b). Ancak, politika iklim değişikliğinin hafifletilmesi açısından olumlu bir adım olsa da, kömür aşamalı olarak kaldırılması halihazırda geçim kaynakları için termik kömür madenlerine ve kömürle çalışan elektrik santrallerine güvenen Alberta ve Saskatchewan eyaletlerindeki onlarca topluluğu olumsuz etkiliyor.

"Alberta'daki yerli gençlik". Alberta Hükümeti'nin Flickr aracılığıyla çektiği fotoğraf (CC BY-NC-ND 2.0)

Kanada'daki işçi sendikaları ve sosyal ve çevresel aktivistler onlarca yıldır daha temiz bir ekonomiye Adil Geçiş için savunuculuk yapıyor, ancak ulusal kömür aşamalı olarak kaldırılması etkilenen işçiler ve topluluklar için Adil Geçiş çağrılarının yeni bir dalgasını tetikledi. Alberta Emek Federasyonu, o eyaletteki kömür işçileri için özellikle güçlü bir ses oldu, Kanada Emek Kongresi (CLC), Unifor, Birleşik Çelik İşçileri ve diğerleri bu konuda ulusal çapta örgütlendiler (örneğin bkz. Alberta Emek Federasyonu ve Kömür Geçiş Koalisyonu 2017).

Kısmen bu savunuculuktan ve kısmen de Kanada'nın petrol bölgelerinin siyasi gücünden dolayı, Kanada genelindeki hükümetler Adil Geçiş politikalarını araştırmaya ve uygulamaya başladı. Gerçekten de Kanada, iklim ve işgücü politikaları bağlamında Adil Geçiş dilini açıkça kullanan birkaç ülkeden biridir. 2017'nin sonlarında, Kanada federal hükümeti, kömürün aşamalı olarak kaldırılmasını incelemek ve 2018'in sonuna kadar federal geçiş politikaları için önerilerde bulunmak üzere CLC başkanının eş başkanlığında bir Adil Geçiş Görev Gücü duyurdu (Kanada Hükümeti 2018c).

Daha somut olarak, 2017 sonbaharında Alberta Hükümeti, etkilenen toplulukların ihtiyaçlarını karşıladığından emin olmak için işçiler, belediye liderleri ve diğer paydaşlarla istişare edilerek tasarlanan 5 milyon CAD tutarındaki Kömür Topluluk Geçiş Fonu'nu (CCTF) ve 40 milyon CAD tutarındaki Kömür İşgücü Geçiş Programını (CWTP) tanıttı.²⁸Eski fon

yerel yönetimlerin toplum düzeyinde geçiş stratejileri, ekonomik çeşitlendirme planları geliştirmelerine ve yerel ekonomileri kömür madenleri ve enerji santrallerinin kapanmasına hazırlamalarına yardımcı olur.²⁹İkincisi, kömür işçilerine gelir desteği (ulusal istihdam sigortası programına yapılan bir katkı aracılığıyla), yer değiştirme yardımı, beceri eğitimi ve bu işçilerin yeni iş bulmalarına yardımcı olacak diğer kaynakları sağlıyor.³⁰

Gerçek iklim adaleti ve enerji demokrasisi için toplum katılımı esastır, bu nedenle çalışanların Kanada'nın JustTransition politikalarının geliştirilmesine doğrudan katılımı önemlidir. İlke olarak, yukarıda özetlenen girişimler bir Just Transition stratejisinin iyi örnekleridir. Ancak, sınırlı kapsamları ve hırsları pratikte sınırlı etkilere dönüşme olasılığı yüksektir.

İlk olarak, Kanada'nın Adil Geçiş programları dar bir şekilde son derece savunmasız bölgelerdeki belirli işçileri hedef almaktadır. Örneğin, CWTP yalnızca belirli kriterleri karşılayan işten çıkarılmış kömür işçilerine sunulan 12.000 CAD tutarında bir eğitim kuponu içerir, bu nedenle bazı kömür işçileri hak kazanmaz.³¹Ayrıca, kömür endüstrisiyle dolaylı olarak bağlantılı sektörlerde çalışanlar, bir kömür madeni veya elektrik santrali kapandığında işlerini kaybetme riskiyle karşı karşıya olanlara, bu programların sunduğu destek reddediliyor. Kadınlar ve göçmenler, konaklama ve yiyecek hizmetleri gibi fosil yakıt işçilerini destekleyen işlerde orantısız bir şekilde temsil edildiğinden, CWTP gibi programlar, savunmasız bölgelerdeki temel eşitsizlikleri daha da kötüleştirme riski taşıyor (Mertins-Kirkwood 2018:19-20).

İkinci olarak, bu programlar proaktif olmaktan ziyade reaktiftir. CWTP, kömür işçilerinin yeni işlere veya emekliliğe geçişini sağlayarak onlara verilen zararı azaltmak için tasarlanmıştır, ancak etkilenen bölgelerde alternatif, temiz endüstrileri ölçeklendirmek için henüz bir plan yoktur. CCTF bu yönde bir adım olsa da, toplum planlaması ve yatırım teşviki için 5 milyon CAD\$, yeni endüstrilere kamu yatırımının yerini tutmaz. Kamuya ait alternatifleri ölçeklendirmede başarısızlık, enerji sistemini demokratikleştirmek için kaçırılmış bir fırsattır.

Bu Adil Geçiş girişimlerinin sınırlı hırısı, altta yatan iklim politikasının sınırlı hırısını yansıtır. Kanada'da kömürle çalışan elektrik üretiminin aşamalı olarak durdurulması, düşük karbonlu bir ekonomiye geçişte olumlu ve gerekli bir adımdır ve ülkenin emisyonlarını Paris Anlaşması kapsamında kararlaştırılan seviyeye düşürmek için daha fazla adım atılması gerekecektir. Kanada'nın iç ve dış hedeflerine ulaşması için, ekonominin kömürden çok daha büyük sektörleri olan petrol ve doğal gaz endüstrilerini ele alan benzer şekilde katı politikalar uygulaması gerekir.

Kanada'nın kömür sektöründeki Adil Geçiş, yönetsel reform kategorisine girer. Geçişin birincil amacı, yukarıdan aşağıya hükümet programları aracılığıyla belirli iklim politikalarının belirli işçiler ve topluluklar için sosyal ve ekonomik zararını sınırlamaktır. Deney başarılı olursa, diğer sektörler ve yargı bölgeleri için yararlı bir model olarak hizmet edebilir. Ancak, Kanada'nın kömür geçişi

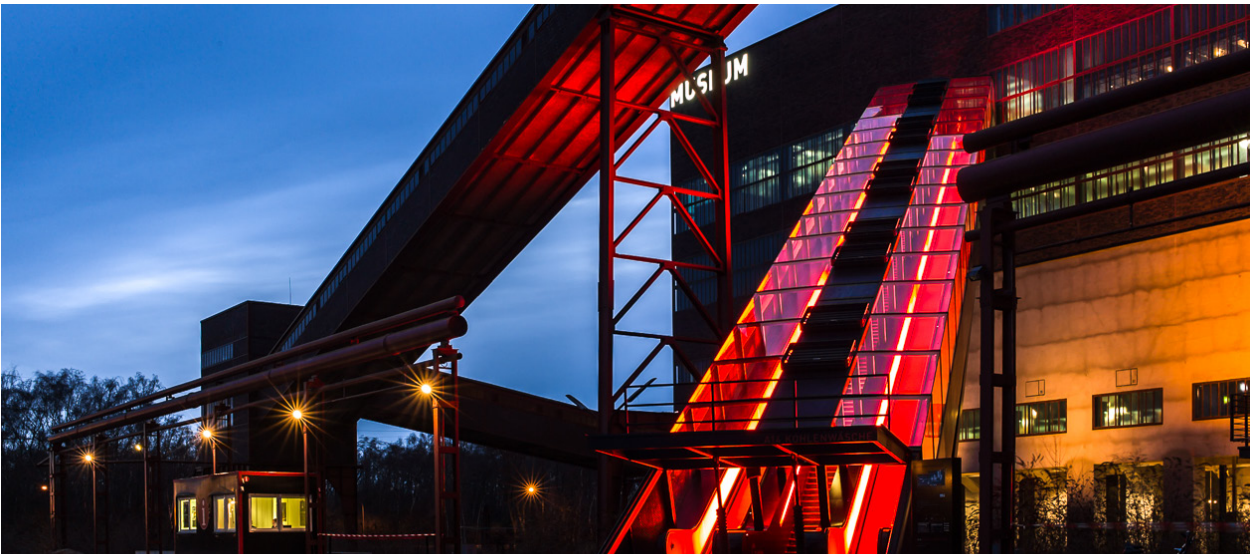
ülkenin petrol ve gaz sektörlerini de kapsayan iddialı ve kapsamlı bir Adil Geçiş'e olan devam eden ihtiyaçtan uzaklaşmamalıdır. Bu ölçekte bir enerji dönüşümü farklı bir işgücü politikası yaklaşımı gerektirebilir.

Almanya

Almanya uzun süredir bir iklim lideri olarak duyurulsa da, mevcut iklim politikası ve hızlı geçiş konusunda tartışma eksikliği konusunda eleştiriler artıyor. Hükümet, kendi 2020 iklim hedefini karşılamayacağını duyurdu³²Almanya, Avrupa Birliği ülkelerinden daha fazla kömür kullanarak elektrik üretiyor ve Avrupa'nın en yüksek CO emisyonuna neden olan linyite bağımlı olmasına rağmen, kömürden çıkışa yönelik net bir strateji bulunmuyor.

Düşük karbonlu bir ekonomiye doğru ilerlemeye dair kesin bir taahhüt olmadan, Adil Geçiş için sağlam bir plan geliştirmek için çok az teşvik vardır. Yine de Almanya, Ruhr bölgesinde sert kömür madenciliğinin ve ilgili endüstrinin kapatılması, Energiewende kapsamında nükleer enerjiyi aşamalı olarak sonlandırırken yenilenebilir enerji inşa edilmesi ve 1989'dan sonra Doğu ve Batı Almanya'nın yeniden bütünleştirilmesi dahil olmak üzere ekonomik değişim planlama ve bir tür endüstriyel yapıdan diğerine geçiş yapma konusunda oldukça fazla deneyime sahiptir. Bu vakaların her birinde, işçiler, siyasi partiler ve işverenler arasında, karşılaşılan belirli zorluklara göre değişen yeterlilikte planlarla sonuçlanan yoğun müzakereler vardı. Bu geçişler, ağır piyasa ve ekonomik baskılar altında kademeli olarak gerçekleştirildi ve yapılar

Zollverein eski kömür madeni kompleksi, Ruhr bölgesinin kalbinde kültürel bir endüstriyel dönüm noktasına ve UNESCO Dünya Mirası Alanı'na dönüştürüldü. Momp'lın Flickr üzerinden fotoğrafı (CC BY-NC-ND 2.0)

ortaya çıkanların yoksullaşmayı veya siyasi olarak istismar edilebilecek kızgınlıkların ortaya çıkmasını önleyecek kadar geniş veya derin olmadığı iddia edilebilir.

Ruhr bölgesindeki kömür madenciliğinin kapatılması, geçmişte istihdamdaki düşüşün nasıl ele alındığına ve işgücünün geçiş planının müzakerelerine nasıl katıldığına dair önemli bir örnektir. Ruhr bölgesinin kömür ve çelikten oluşan endüstriyel bağlantısı, on dokuzuncu yüzyılın sonunda inşa edildi, ardından savaş sonrası dönemde yeniden inşa edildi, ancak daha ucuz kömürle rekabet ve petrol, gaz ve otomasyonun gelişmesi nedeniyle düşüşe geçti. İstihdamdaki dramatik değişimi, iklim değişikliği konusunda hükümet müdahalesinden ziyade piyasa güçleri üretti - 1960'ta yaklaşık 400.000 işçiden 2001'de 40.000'in biraz altına düştü (Galgóczi 2014). Birçok işçi işini kaybetmiş olsa da, geçiş uzun bir zamana yayıldı ve son taş kömürü madenleri 2018'in sonunda kapandı.

İdeolojik duruşlar ekonomik değişimlere daha erken adaptasyonu engelledi. Sanayiciler yatırımlarını korumak istedi; sendikalar, kömür gibi kirlenen endüstrilere verilen sübvansiyonları uzatmak için siyasi partilerle olan güçlerini ve bağlarını kullandılar ve bu sektörlerdeki işçilerin geçiş acısını hafifletecek sistemler geliştirdiler. Mevcut yapıları korumaya niyetli iş dünyası, politikacılar ve sendikalardan oluşan bir koalisyon tarafından çıkarları savunulan birkaç büyük şirketin bölgesel hakimiyeti nedeniyle on yıllarca süren potansiyel dönüşüm kaybedildi (Hospers 2004). Çeşitlendirme girişimleri yapıldığında, yeni endüstrilerde büyümeyi engelleyen "kilitlenmeler" ve ittifaklar vardı.

Almanya'da İşçi Partisi, masada yer almak için yasal ve siyasi statü kazanmış olması nedeniyle, diğer birçok ülkeden daha güçlü bir sese sahip. Sendikalar, kömürden uzaklaşma sosyal geçişini şekillendirmede güçlü bir şekilde yer aldı ve etkilenen işçiler için sosyal güvenlik ağlarının yerinde olduğundan emin oldu. İşçiler, işten çıkarmaların önlenmesi için ücret artışlarından vazgeçmeyi ve iş vardiyalarını yeniden dağıtmayı kabul etti. Kritik bir parça, "sosyal açıdan sorumlu bir küçülme planı"nın parçası olarak erken emeklilik için bir anlaşma ve işverenlerin kalan işçileri başka işlere transfer etme taahhüdüydü.

Devlet sonunda Ruhr bölgesini giderek karakterize eden bilgi temelli ve turistik ekonomiye yatırım yapmaya başladı. Çevre teknolojisi

ve atık yönetimi, bölgenin uzmanlaşması üzerine inşa edilerek gelişti ve prestijli sosyokültürel projelere yapılan büyük ölçekli kamu yatırımları, araziye arındırmak, turizmi çekmek ve bölgesel kimliğin devamı hissini veren işler sağlamak için bir yol sağladı. Ancak bu başarı hikayesinin bir de Almanya'nın yoksul evi olarak anılan Ruhr bölgesi ile ilgili başka bir yönü var; yüksek işsizlik oranları ve yüksek çocuk yoksulluğu riski.

Bu sert kömür geçişi, Adil Geçiş'e yönelik münhasır bir statüko yaklaşımının bir örneğidir. Dar bir ekonomik anlamda, etkilenen madenciler için çalışan çözümler sağlamıştır; madencilikle ilgili işlerde işsizlik oranları artık sadece %3'tür (IAB 2018). Ancak daha geniş bir perspektiften bakıldığında, kimlik ve öz saygı gibi diğer politik açıdan önemli faktörler göz önünde bulundurulduğunda, sonuçlar daha az olumludur. Bu yaklaşım, yerel ekonomi için gerçek alternatifler de sağlamamıştır. Adil Geçiş hükümlerine rağmen, Ruhr bölgesindeki genel işsizlik ulusal ortalamanın oldukça üzerindedir (%9,5, Ağustos 2018'deki %5,2'ye kıyasla).³³Bu durum, özellikle şu anda 20.000'den fazla kişiye doğrudan istihdam sağlayan ve tahmini toplam istihdamın 1.000 milyon dolar olduğu linyit madenciliği gibi diğer sektörlerin dönüşümü açısından ileriye dönük gerçek bir zorluk teşkil ediyor.

Buna bağlı olarak 56.000 iş imkanı (RWI 2018).

Uluslararası, toplumsal ve çevre liderlerinin sert ve linyit kömürü madenlerini ve kömürle çalışan santralleri kapatma, ulaşımı elektrikleştirme ve diğer düşük karbonlu gelişmeleri hızlandırma yönündeki artan baskısıyla, işçi sendikaları geçişi engellemekten ziyade kısmen katılmaya başladı. Ancak rolleri karmaşık olmaya devam ediyor. Sendikaların içinde ve sendikalar arasında, bir dereceye kadar ideoloji ve bağlılıklara dayanan ve üyelerin iyi ücretli sendika işlerini korumakla motive edilen bir iç mücadele var. Örneğin, Madencilik, Kimya ve Enerji Endüstri Sendikası (IG BCE), grup kimliği ve ortak amaçlardan etkilenen fosil yakıt işçilerinin değişime karşı muhalefetini harekete geçirebilirken, Metal İşçileri Sendikası (IG Metall) ve Birleşik Hizmetler Sendikası (ver.di) işgücü kimliği açısından daha heterojendir ve iklim politikaları lehine veya aleyhine etkide bulunmazlar (bkz. Prinz ve Pegels 2018:218).

Alman Sendikalar Konfederasyonu (DGB) düzeyinde, liderler ancak yakın zamanda işçi sınıfının yapısal ve endüstriyel politika ve sosyal güvenlik önlemlerinin yumuşatılması yoluyla iklim değişikliğinin ele alınmasına yönelik desteğini dile getirdiler.

zorluklar. 2018 Petersburg İklim Diyalogu'nda DGB, çalışanların iş süreçlerinin iklim dostu hale nasıl getirilebileceğine dair bilgi sağlamadaki rolünü ve otomasyon ve dijitalleşme nedeniyle yaşadıkları iş kaybı deneyimlerini yineledi.

Linyitin aşamalı olarak kullanımdan kaldırılması yönündeki baskı artarken, kömür Almanya'da ve diğer birçok ülkede son derece gergin ve sembolik bir arena olmaya devam ediyor. Çevreciler, işçiler ve etkilenen endüstriler arasındaki çatışmayı sosyal diyalog yoluyla çözmeye çalışan Alman hükümeti, iki linyit madenciliği alanı için Adil Geçiş planları üretmek ve kömürden çıkış için somut bir zaman çizelgesi oluşturmakla görevli Büyüme, Yapısal Ekonomik Değişim ve İstihdam Özel Komisyonu'nu (genellikle kömür komisyonu olarak bilinir) kurdu.

Komisyon, endüstri, bakanlıklar, araştırma, çevre örgütleri, sendikalar ve etkilenen bölgelerden paydaşları bir araya getiriyor ve kömürün geleceği konusunda birçok farklı pozisyonu temsil ediyor. Sıkı bir programla çalışırken, kömür komisyonu şu anda tartışmalarla karşı karşıya ve eş başkanlarından birinin, komisyonda görüşülmeden önce hükümet üyelerine 2038 çıkış tarihini iletmekte acele ettiği bildiriliyor.³⁴ Aynı zamanda çevre protestoları da büyüyor ve komisyonu daha da bölüyor; örneğin, açık madenciliğin daha da yaygınlaşması için temizlenmesi gereken bir ormanı işgal eden kömür karşıtı aktivistlerin tahliyesi konusunda.³⁵

Geçiş stratejisinin açıklanmasından sadece birkaç ay önce, işler ve çevre tartışması canlı ve gelişmekte olup, çok ihtiyaç duyulan Adil Geçiş görüşmesinin göstergesidir. Sendikalar, işlerini kaybeden mevcut işçilerin yaşadığı şoktan ve gelecek nesiller için olası sonuçlardan haklı olarak endişe duyuyorlar, ancak iklim eylemini daha fazla ertelemek bir seçenek değil. Geçmişteki geçişler, topluluklara bağlı endüstriler geliştirmek için piyasa güçlerine güvenmenin hayal kırıklığı yaratan sonuçlarını göstermiştir. Yüksek rekabet, düşük ücretler için baskı ve güvencesiz çalışma koşulları bağlamında, piyasanın hegemonyasına meydan okumak, karbon bazlı ekonomilerden uzaklaşıp daha eşitlikçi ve adil bir dünyaya doğru uzun vadeli geçişin anahtarıdır.

Kenya

İklim değişikliği ve artan aşırı hava olayları Kenya'daki gıda güvenliğini ve geçim kaynaklarını tehdit ediyor ve sürdürülebilir kalkınmaya doğru kaydedilen ilerlemenin çoğunu boşa çıkarma riski taşıyor. Büyük bir tarım sektörü ve yüksek yoksulluk yaygınlığıyla Kenya, iklim değişikliğinin ortaya çıkan etkilerine karşı oldukça savunmasız. Hükümet politikaları ve planları, sorunu ele almak için uyum stratejilerine ve yoksulluğun azaltılmasına odaklanıyor. Aynı zamanda, "kesip yakma tarımı, kerestenin aşırı kullanımı ve kömür üretimi ormansızlaşmanın ve orman bozulmasının doğrudan itici güçleridir" (UNEP 2017a).

Mart 2013'te başlatılan Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı, Kenya'da ulusal düzeyde iklim değişikliğini ele alan ilk politika paketidir.³⁶ Hükümetlerin ekonomik büyüme ve iklim değişikliği politikalarında, "işçiler ve toplumları için zorlukların en aza indirilmesi", "işçilerin iş ve geçim kaynaklarının güvence altına alınması", "sosyal katılım", "sosyal diyalog" veya "sosyal koruma" gibi ifadeler de dahil olmak üzere Adil Geçiş kavramı veya buna eşlik eden sözcükler kullanılmıyor.³⁷ Ancak politikalar Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) ile güçlü bir şekilde iç içe geçmiştir.

Kenya'da Adil Geçiş kavramının bulunmamasının üç nedeni vardır. Birincisi, ITUC, küresel sendika federasyonları ve ILO gibi Adil Geçiş gündemini yönlendiren uluslararası aktörler Kenya'da küçük bir rol oynamaktadır. Ayrıca, ILO Kenya İnsana Yakışır İş Ülke Programı 2013-2016 Adil Geçiş konularını içermemektedir (ILO 2013).

İkinci olarak, şu anda Adil Geçiş gündemini destekleyen sendikalar gibi ulusal aktörler yok. Kenya sendikaları genellikle çevre ve iklim değişikliği politikalarında veya bu alandaki lobi faaliyetlerinde çok aktif değiller. Tarihsel olarak, Adil Geçiş yaklaşımını yönlendiren uluslararası aktörlerle iyi bağlantıları olmadı. Bir istisna, profesyonel mühendisler için İngiltere merkezli bir sendika olan Prospect ile Kenya Elektrik Ticareti ve İlgili İşçiler Sendikası arasındaki 2010 projesidir; bu projede iklim değişikliği ve Adil Geçiş konularında lobi yapma olasılıkları üzerine bir atölye çalışması da yer aldı.³⁸ Ama bundan sonra hiçbir proje veya politika ortaya çıkmadı.

Kenya, Nyando'da kadın çiftçilere iklim açısından akıllı yenilikler konusunda eğitim. Fotoğraf: CGIAR İklim Değişikliği, Tarım ve Gıda Güvenliği Araştırma Programı (CCAFS) tarafından Flickr üzerinden (CC BY 2.0).

Üçüncüsü, SDG'leri destekleyen ve Kenya hükümetine iklim değişikliği konusunda danışmanlık yapan ancak Adil Geçiş gündemini içermeyen uluslararası kalkınma ajansları ve STK'ların güçlü bir varlığı bulunmaktadır. Örneğin, Alman kalkınma ajansı GIZ ve Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF), Kenya hükümetinin yeşil ekonomi stratejisinin (Kenya Hükümeti 2016a) yazarlarıdır ve Kenya Yeşil Ekonomi Stratejisi ve Uygulama Planı Ulusal Yönlendirme Komitesi'nde yer almaktadır.

Adil Geçiş iklim değişikliğinin hafifletilmesiyle ilgilidir ancak aynı zamanda iklim değişikliğine uyum sağlamayı da içerir (Felli 2018). Kenya'da Adil Geçiş gündemine beş giriş noktası vardır. Birincisi, Kenya'daki iklim değişikliği özellikle Kenya ekonomisinin omurgası olan ve çoğu topluluk için başlıca geçim kaynağı olan tarım sektöründe üretimi ve işleri etkilemektedir.

İkinci olarak, Kenya şu anda enerji sektörüne büyük yatırımlar yapıyor, jeotermal, hidro ve rüzgar enerjisi gibi fosil olmayan yakıt kaynaklarına vurgu yapıyor (USAID 2016) ve İklim ve Kalkınma Bilgi Ağı'na göre Afrika'da düşük karbonlu kalkınmaya öncülük ediyor (King'uyu 2016).

Üçüncüsü, Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) gibi Just Transition'ı destekleyen uluslararası aktörler çok aktif ve Kenya sendikalarıyla iyi bağlantılara sahipler. 2017'de,

FES ve ITUC Afrika, Afrika sendikalarının iklim değişikliğiyle mücadele çabalarını desteklemek amacıyla ortak bir girişim başlattı (FES 2017), ortak çabalarıyla olumlu değişim potansiyelini artırdı.

Dördüncüsü, doğal rezervler ve yaban hayatı kuraklıktan etkileniyor. Bu, Kenya'da önemli bir ekonomik sektör olan turizmi etkiliyor. Kenya turizm birliği KUDHEIHA şu anda iklim değişikliği tartışmasına nasıl dahil olunacağını araştırıyor.

Beşincisi, SDG'ler Kenya'da Adil Geçiş gündemine bir diğer önemli erişim noktasıdır. Ülkenin en büyük işletmelerinden biri olan Safaricom, Kenya'da SDG uygulamasına aktif olarak katılmak için UNEnvironment ile bir mutabakat zaptı imzaladı (UNEP 2017b).

Özetle, bu politikalar ve eylemler, Kenya'da iklim değişikliğine uyum politikalarında Adil Geçiş kavramının yaygınlaştırılması için giriş noktaları olarak hizmet edebilir ve sürdürülebilir dönüşümlere ve adil tarımsal kalkınmaya katkıda bulunabilir.

Güney Afrika

Güney Afrika hükümeti karbon emisyonlarını azaltma taahhüdünde bulunurken, şu anda dünyanın en karbon yoğun ekonomilerinden biri olmaya devam ediyor. Şu anda 40 yeni kömür madeni açmayı planlıyor (mevcut 1.600 madene ek olarak) ve iki büyük özelleştirilmiş kömürle çalışan elektrik santrali de açılıyor

Durban sokaklarındaki grafiti, suyun bir insan hakkı olduğunu vurguluyor. © Greenpeace/Victor Sguassero

inşa edildi ve şu anda 11 tane daha küçük olanının inşası düşünülüyor (Cock 2018).

Bu artan fosil yakıt kullanımı, kahverengi ekonomiden yeşil ekonomiye karmaşık geçişin inceliklerini ele almak için örgütlenen ve bir araya gelen çeşitli gruplar ve sendikalar tarafından eleştiriliyor. Güney Afrika'da, Güney Afrika Sendikaları Kongresi, iklim değişikliğinin olumsuz etkileri ve daha sürdürülebilir bir enerji politikasına duyulan ihtiyaç konusunda insanları eğitmek için 2010'dan beri çevre gruplarıyla birlikte çalışıyor (Cock 2018). İşçi ve çevre hareketleri arasında bir ittifak oluşturma çabalarına rağmen, gerginlikler devam ediyor ve yakın zamanda potansiyel iş kayıpları ve kömür madenleri ile kömürle çalışan elektrik santrallerinin kapatılması sorunları nedeniyle yeniden ortaya çıktı.

Sendikalar iklim değişikliğinin bir tehdit olduğu konusunda hemfikir olsalar da, enerji geçişinin hiçbir işe mal olmamasını ve çevre dostu bir ekonomi geliştirmenin ve işçilerin adil ve insanca yeşil işlere geçişini sağlamanın iki odaklı olmasını talep ediyorlar. Bugüne kadar yenilenebilir enerji, piyasa mekanizmaları ve özel sektör aracılığıyla Yenilenebilir Enerji Bağımsız Güç Üreticileri Tedarik Programı (REI4P) aracılığıyla tanıtıldı.

2018'de Güney Afrika Maden İşçileri Ulusal Birliği (NUMSA), kamu elektrik şirketi Eskom'un 27 bağımsız elektrik üreticisiyle yenilenebilir enerji sözleşmeleri imzalamasını engellemek için bir mahkeme emri aldı. Bazı çevre grupları

bu eyleme karşı çıktılar ve daha hızlı bir geçiş ve kömür madenlerinin kapatılması çağrısında bulundular. NUMSA, yenilenebilir enerjiye karşı olmadıklarını, aksine özelleştirilmiş yenilenebilir enerjiye karşı olduklarını savundu.³⁹ Ek olarak, bazı çevre gruplarının, özellikle Güney Afrika'nın karşı karşıya olduğu yüksek işsizlik seviyeleri (Cock 2018) ve işçi sınıfının karşılayamayacağı artan elektrik fiyatları bağlamında kabul edilemez olan ilişkili iş kayıpları olmak üzere, hızlı bir piyasa odaklı geçişin risklerine duyarsız olduklarından endişe duyuyorlardı. Hükümeti, Paris Anlaşması'nda kabul ettiği Adil Geçiş yönergelerini izlemeye çağırdılar.⁴⁰ %27,7 gibi muazzam eşitsizliklerin ve işsizlik oranlarının olduğu bir ülkede,⁴¹ Temel kaygı, iş kayıpları ve özelleştirilmiş yenilenebilir enerjinin eşitsizlikleri azaltmak yerine sürdürme tehlikesidir.

Güney Afrika ekonomisinin mineral-enerji kompleksine olan devam eden bağımlılığı, sendikaların daha fazla iş kaybetmeme veya eşitsizlikleri artırmama yönündeki baskısıyla birlikte, ne yazık ki uygulama açısından yarı eylemsizliğe neden oldu. Güney Afrika hükümeti, yıllardır süren eşitsizliği düzeltmek, birincil kaynakların ihracatı yoluyla ekonomik gelişimini sürdürmek ve enerji yoğun ekonomisine ucuz enerji sağlarken aynı zamanda uluslararası arenada sera gazı emisyonlarını azaltma taahhüdünde bulunmak gibi rekabet avantajı olduğuna inandığı şeyi korumak için tüm vatandaşlarına istihdam ve sosyal hizmetler sağlamayı amaçlıyor. Çok az şey yapılmış olsa da

Uygulama açısından bakıldığında, Güney Afrika, bazı politikalarına yansıdığı gibi, Adil Geçiş'e güçlü bir ilgi gösteren birkaç ülkeden biridir. Sorun, farklı politikalarda sıklıkla çelişkili pozisyonların yansıtılmasıdır.

Öte yandan Güney Afrika, UNFCCC'ye planlı iklim eylemlerini (veya Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı) iletirken Adil Geçiş terimini kullanan birkaç ülkeden biridir. Kısa vadede ülke, eski verimsiz kömür yakıtlı elektrik santrali filosunu temiz ve oldukça verimli teknolojiyle değiştirmeyi planlıyor. Tartışılan diğer azaltma seçenekleri arasında özel sektör öncülüğündeki yenilenebilir enerjinin genişletilmesi (REI4P) ve karbon vergisi getirilmesi yer alıyor. Uluslararası iklim politikası arenasında kendini konumlandıran odak, fosil yakıtlardan mutlak bir geçiş elde etmekten ziyade verimliliği artırmak ve ekonominin karbon yoğunluğunu azaltmak için piyasa tabanlı mekanizmalara konuyor.

Öte yandan, ülke için elektrik talebi ve arzı için bir plan ortaya koyan yakın zamanda yayınlanan Entegre Kaynak Planı 2018, yenilenebilir enerji kapasitesini sınırlandırmaya devam ederken kömür üretim kapasitesini daha da artırmayı taahhüt ediyor. Elektrik santrallerinin verimliliğini artırmak ve ekonominin karbon yoğunluğunu azaltmak için mütevazı adımlar sıralanıyor. Güney Afrika'nın karbonsuzlaştırma konusundaki uluslararası taahhütlerine ve kömür madenlerinin yerel topluluklar ve çevre üzerindeki zararlı etkilerine rağmen, iklim değişikliğine yanıt verme aciliyeti henüz öncelik kazanmadı. Bu nedenle, gerçekten Adil Bir Geçiş ve daha temiz enerjilere geçişin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği henüz belli değil.

Güney Afrika'daki emek, toplumsal hareketler ve halk örgütlerinin bir ittifakı olan One Million Climate Jobs Campaign, piyasa liberal kalkınma yolundan ayrılıp kamu sektörü liderliğinde bir geçişe doğru çok daha radikal bir yaklaşım çağrısında bulunuyor. Bu geçiş, kamu yatırımlarının fosil yakıt projelerinden uzaklaşıp iklim işlerine doğru kaymasını gerektirecek ve bu da iklim değişikliğiyle mücadele edip aynı zamanda istihdam yaratabilecek. Önerilen yolu izlemek, yerel yönetimlerin enerji eşitliğini ve erişimini artırmadaki rolünü güçlendirecek ve ayrıca iyi işler yaratacaktır. Ayrıca, aşağıdan yukarıya inşa edilen fosil yakıt kapitalizminden demokratik bir geçiş desteklemeye de hizmet edebilir.

Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri'nde, Just Transition, 1990'ların sonu ve 2000'lerin başındaki göreceli düşüşünün ardından yeniden ortaya çıkıyor. İklim ulusal ve küresel olarak daha belirgin ve tartışılabilir hale geldikçe, iklim adaleti de dikkat çekmeye başladı ve Just Transition'ı sendika gündeminden çevresel adalet aktivistlerinin gündemine taşıdı. 2013 yılında kurulan Climate Justice Alliance (CJA), önemli bir rol oynamış olup Just Transition Alliance'ı oluşturan çevresel adalet aktivistleriyle yakın bir ilişki içindedir. CJA, Just Transition'ı hem bir anlatı hem de altı öncelikli alandaki belirli sorunları ele almak için somut, toplum temelli bir yaklaşım olarak teşvik ediyor. Kampanyalarının bir parçası olarak, çeşitli şehir ve bölgelerde bir dizi Just Transition Meclisi düzenlendi. Hiçbir geleneksel sendika veya büyük çevre örgütü CJA'nın üyesi değildir.

Adil Geçiş kavramı, merkezi Appalachia'da olduğu gibi yerel olarak da yeniden ortaya çıktı. Örneğin, Commonwealth için Kentuckians, bir Adil Geçiş Çerçevesi yayınladı.⁴² Kentucky Öğrenci Çevre Koalisyonu, Adil Geçiş yönetim komitesini kurdu,⁴³ ve Tennessee'deki Highlander Merkezi, ekonomik dönüşüm için genç bölgesel liderleri desteklemek amacıyla Appalachian Geçiş Bursu programını başlattı.⁴⁴ İlerici fon sağlayıcılar, örneğin Building Equity and Alignment for Impact (BEA) ittifakında yerel faaliyetlere stratejik destekleri aracılığıyla önemli bir rol oynarlar. İttifak, yüksek emisyon azaltma potansiyeline sahip önlemleri desteklerken aynı zamanda istihdam fırsatları da yaratır, örneğin toplu taşıma altyapısı, gıda egemenliği, sıfır atık, uygun fiyatlı toplumsal konutlar ve toplum tarafından tercih edilen enerji sistemleri.

Güçlü iklim ve çevresel adalet gündemleri olanlar da dahil olmak üzere işçi sendikaları, Adil Geçiş anlatısına katılmakta tereddütlüydü. Bununla birlikte, hem Sürdürülebilirlik için İşçi Ağı hem de Massachusetts Üniversitesi'nin Politik Ekonomi Araştırma Enstitüsü, Adil Geçiş destekledi ve bazı işçi sendikaları arasında çekiciliğini artırdı. Sendikaların dahil olduğu Adil Geçiş örnekleri olarak kabul edilebilecek iki önemli girişim oldu.

Bunlardan biri, Uluslararası Elektrik İşçileri Kardeşliği Yerel 1245'in bir parçası olduğu Kaliforniya'daki Diablo Canyon nükleer santralinin devre dışı bırakılması planıdır.

Appalachia sürdürülebilir sendika işlerini hak ediyor.
Fotoğraf: Blaine O'Neill via Flickr (CC BY-NC 2.0)

kilit katılımcı. Diğer sendikaları da içeren ve New York, Tonawanda'daki Huntley kömür santralinin kapanmasına yanıt olarak düzenlenen bir seferberlik. Daha yakın zamanda bazı sendikalar, Amerika Birleşik Devletleri'nde Adil Geçiş'in profilini yükseltmek için çevresel adalet, toplum adaleti ve ilerici fon sağlayıcıları içeren ulusal bir çabaya katıldı. Örneğin BlueGreen Alliance, BEA ittifakı tarafından organize edilen Şubat 2018 sonu Adil Geçiş zirvesine katıldı, aynı şekilde American Federation of State, County, and Municipal Employees and Service Employees International Union temsilcileri de katıldı. Aynı sendikalar, Communications Workers of America ve Amalgamated Transit Union da Amerika Birleşik Devletleri genelinde bir dizi etkinlik düzenleyen People's Climate Movement girişiminde yer aldı.

8 Eylül 2018'de Devletler tarafından onaylandı. Ulusal çevre örgütleri de bu çabaya katılıyor.

Çeşitli başlatıcıları ve destekçileri arasında sendikaları da barındıran önemli bir girişim, Washington eyaletindeki Girişim 1631'dir. Başarılı olursa, bu, yeşil geçişten etkilenen işçi ve topluluk yelpazesini ele alan bir Adil Geçiş fonu içeren ilk eyalet düzeyindeki politika olacaktır. Bu girişim, sendikalar, çevreciler, toplum aktivistleri ve diğerleri arasında ortaya çıkan ittifaklar tarafından izlenmektedir. Şu anki haliyle, New York eyaleti bir Adil Geçiş Görev Gücü kurmuşken, Colorado'daki işçi sendikaları ve çevreciler, yenilenebilir enerjiye odaklanan iddialı eyalet enerji faturalarını yeniden sunma hazırlığı olarak Adil Geçiş'i tartışmaktadır. Colorado girişimi ve yaklaşımı, açıkça Washington eyaletininkinden etkilenmiştir.

Zamanla, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Adil Geçiş savunucuları kimyasallar ve toksik maddeler endüstrilerindeki sendikalardan çevre, iklim ve toplum adaleti aktivistlerine, çevreci örgütlere, eyalet ve şehir düzeyindeki ittifaklara, sendika aktivistleri ağlarına, bazı siyasi liderlere ve giderek artan bir şekilde bazı diğer sendikalara dönüştüler. 1990'ların sonlarından bu yana temel sorun iklim değişikliği olmuştur, ancak birçok ittifakın toksik maddeler ve su ve gıdaya erişim gibi başka öncelikleri de vardır. Bu koalisyonlardaki katılımcıların genişliği göz önüne alındığında, Adil Geçiş fosil yakıtlarda çalışan işçilerin ötesine geçmektedir; bu eğilim 1990'ların sonlarında belirginleşmişti. Yenilenebilir enerjilerin teşviki merkeziliğini korurken, enerji dönüşümünün nasıl gerçekleşebileceği konusunda farklı görüşler vardır. Amerika Birleşik Devletleri'nde dönüştürücü bir Adil Geçiş stratejisi olmasa da, birçok taban savunucusu dönüştürücü bir değişimden söz ediyor. Adil Geçiş, sendikaların acil işçi ve işyeriyle ilgili konulardaki baskılarının ötesine geçmektedir.

Elbette tüm bu çabalar, Başkan Donald Trump'ın mevcut yönetiminin ekonomik milliyetçiliği ve fosil yakıtlara desteğinin gölgesinde gerçekleşiyor. Bu strateji, ABD işçi hareketinin bazı kesimlerinde ve birçok toplulukta kök salmış durumda. Bir yandan, bu durum sosyal adalet güçleri içinde daha derin bölünmelere yol açabilir. Öte yandan, tüm siyasi ekonomide Adil Geçişleri içeren daha geniş bir anlatı formüle etmek için bir teşvik sağlayabilir. Birçok kişinin sorduğu soru, eyalet ve yerel düzeydeki girişimlerin mevcut federal hükümetin politikalarına güçlü bir alternatif sağlamak için yeterli olup olmayacağıdır.

Çözüm

Yerli Amerikalı yaşlılar ve toplum üyeleri, Kuzeydoğu San Francisco Körfezi'nde temiz çevreler ve sağlıklı işler için Adil Geçiş için Rafineri Koridoru Şifa Yürüyüşü'ne öncülük ediyor. Fotoğraf: Peg Hunter, Flickr (CC BY-NC 2.0)

At kalpAdil Geçiş tartışmasının temelinde, acilen düşük karbonlu bir dünyaya geçiş yapılması gereken bir dünyadan etkilenecek olanları nasıl koruyabileceğimiz sorusu yatmaktadır. BT çalışanları, ön saflardaki topluluklar veya marjinal gruplar. Daha dönüştürücü olanlar da dahil olmak üzere tüm yaklaşımlarda ortak olan, fosil yakıtlı bir ekonomiden uzaklaşmanın hem gerekli olduğu hem de istihdam ve geçim kaynakları üzerinde önemli etkileri olacağı fikridir. Ancak bu yaklaşımların farklılık gösterdiği nokta, değişimin temel teorileri ve dünya görüşleridir. Başka bir deyişle, farklılıklar değişimin kapsamı ve etkileriyle ilgilidir. Bu, güç dengesinde temel bir değişim olmadan sadece kirliliği bir ekonomiden temiz bir ekonomiye geçiş midir, yoksa düşük karbonlu bir ekonomiye geçiş zorunlu olarak toplumda çok daha derin bir dönüşüm anlamına mı gelir?

Statükonun ve yönetsel reform yaklaşımlarının savunucuları serbest piyasa kapitalizminin geçişi yönlendireceğine ve olumlu bir değişim getireceğine inanırken, daha dönüşümsel yaklaşımların destekçileri mevcut ekonomik modeli derinleşen toplumsal ve ekolojik krizden sorumlu olarak görüyor. Bu, Adil Geçişin ana itici güçlerinin ve hedef kitlelerinin kim olması gerektiği konusunda farklı değerlendirmelere yol açıyor. Devlet, işçiler ve sendikaları veya topluluklar olabilir ve nasıl başarılması gerektiği.

Bu rapor, Adil Geçiş politikaları ve planları uygulanırken ele alınması gereken bir dizi kritik soru ve konuyu vurgulamıştır. Bir iklim politikasından olumsuz etkilenen ve bu nedenle geçiş desteğine ihtiyaç duyan veya hak eden kişileri belirlemek zorlu bir görevdir. Örneğin, Kanada'da fosil yakıt sektöründeki çalışanlar, aynı topluluklardaki konaklama ve yiyecek hizmetleri çalışanlarından önemli ölçüde daha yüksek gelir elde etmektedir. Dahası, fosil yakıt çalışanları diğer sektörlerle kıyasla orantısız bir şekilde beyaz ve erkektir. Fosil

Kanada'da yakıt endüstrisi aşamalı olarak kaldırılırsa, çok çeşitli sektörlerdeki çalışanlar olumsuz etkilenecek ve yine de hükümetin şu anda öngörüldüğü gibi geçiş programlarından yararlananlar çoğunlukla fosil yakıt çalışanlarıdır. Gerçekten Adil Bir Geçiş için, tüm çalışanlar ihtiyaçlarına uygun desteği hak ediyor.

İkinci konu enerjiyle ve yoksulluğu azaltmak ve uygun fiyatlı ve sürdürülebilir kaynaklara evrensel erişimi sağlamak için enerjinin nasıl kontrol edileceği ve dağıtılacağıyla ilgilidir. Bazı gruplar, erişim ve uygun fiyatlılıkta mevcut eşitsizliklerin üstesinden gelmek için kamu mülkiyeti ve enerji demokrasisi talep ediyor.

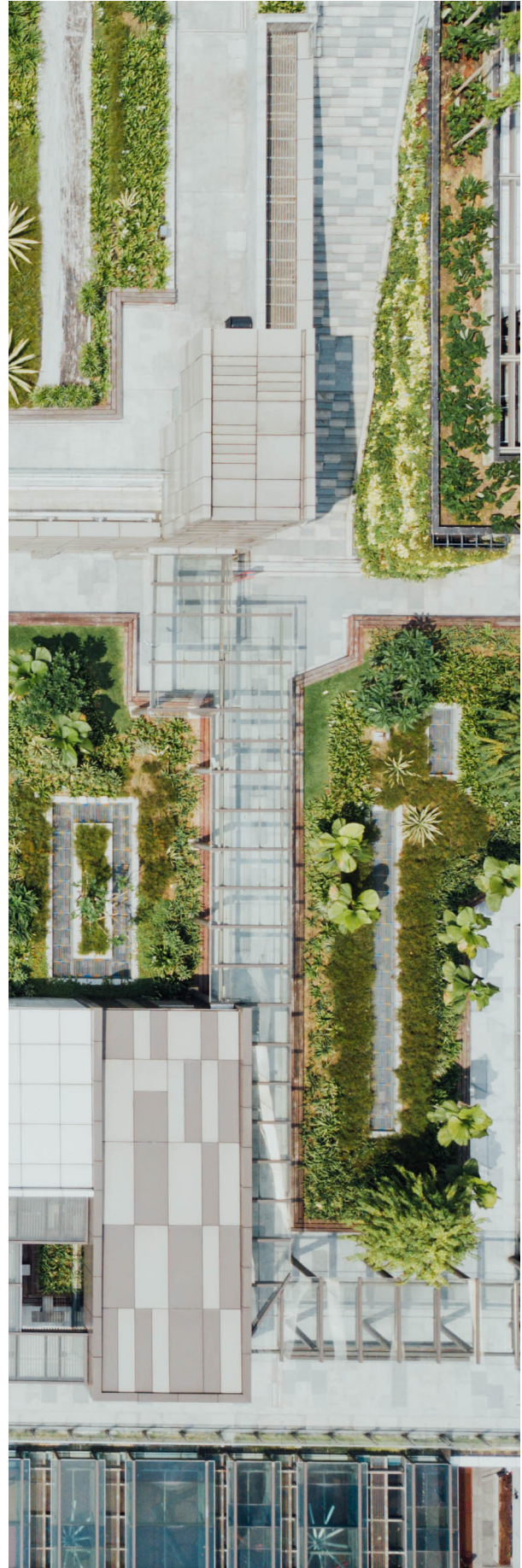
Üçüncü konu, gelecek için öngördüğümüz toplum türleriyle ilgilidir. Toplum, bugün olduğu gibi değer verilen ekonomik büyümeye dayalı olmaya devam edecek mi, yoksa başkalarına bakma, yaratıcılık ve boş zaman ve doğaya bakma çalışmalarına daha fazla değer verilecek mi? Cinsiyet, yaş ve engellilik, istihdam ve Adil Geçiş'e erişim açısından nasıl değerlendirilecek?

Şu an için, Adil Geçiş, çoğu gelişmekte olan ülkede pek benimsenmeyen, küresel Kuzey'in ezici bir şekilde bir kavramı olmaya devam ediyor. Geçiş anlatısı, kalkınma hakkı, artan enerji talepleri ve düşük sera gazı emisyonu payı gibi çeşitli nedenlerle küresel Güney'in çoğu ülkesinde daha az yankı buluyor. Hem iklim değişikliği hem de yanıt önlemlerinin, tüm ülkeleri etkileyecek sınır ötesi etkileri var. Adil Geçiş, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarını karşılamak ve iklim adaletini sağlamak için uyarlanabilir mi?

Son olarak, en büyük soru, Adil Geçiş için tüm yaklaşımların ve girişimlerin *Aslında* adil. İçinde yaşadığımız toplumun zaten büyük bir adaletsizlik içinde olması nedeniyle statükoyu sürdürmenin adaletsiz olduğu iddia edilebilir. Bu adaletsizliğin altında yatan mevcut politik ve ekonomik yapılar göz önüne alındığında, yönetsel reform da yetersiz olabilir (Healy ve Barry 2017). Temiz kalkınma mekanizmasının uygulanması gibi düşük karbonlu geçişler için yönetsel reforma yönelik geçmiş girişimler, adaletsiz toprak gaspı ve sosyal dışlanma vakalarına yol açmıştır (bkz. Newell ve Mulvaney 2013).

Gerçekten Adil Bir Geçiş, bu nedenle bir alternatifin dışlayıcı olarak tanınmasını ve daha sonra daha önce dışarıda bırakılan herkesi dahil etmek için sürekli çaba gösterilmesini gerektirir. Dışlayıcı yaklaşımların üstesinden gelmek ve iklim değişikliğinden kaynaklanan birçok adaletsizliği düzeltmek için iklim adaletinin ilerici bir yorumuna ihtiyaç vardır. Bu, reform türü yaklaşımların caydırılması gerektiği anlamına gelmez. Bunun yerine, nihai varış noktasına giden yolda değerli ilk adımlar olarak görülebilirler.

Geçişin hızlanması gerekiyor. İklim değişikliğini büyüklüğü ve aciliyetiyle ele almak istiyorsak, düşük karbonlu bir dünyaya hızla geçiş yapmamız gerekiyor. Gezegenin sınırlar içinde kalmak ve felaketle sonuçlanacak iklim değişikliğini önlemek için büyük ölçekli, sistemsel değişikliklere ihtiyaç var. Adil Geçiş önlemleri, bu değişikliklerden etkilenen insanları desteklemek ve geçişte kimsenin geride kalmamasını sağlamak için çok önemli olabilir. Bunu yapmak için, mevcut siyasi ekonominin ayrılmaz bir parçası olan adaletsizliğin ve sürdürülemezliğin temel nedenlerini ele almaları gerekir. Marjinal değişiklikler yeterli olmayacaktır. Yalnızca dışlama ve ayrımcılık sistemlerine meydan okuyan ve herkes için refahı ve refahı iyileştirmeyi amaçlayan bir geçiş gerçek anlamda Adil Geçiş olarak kabul edilebilir.

Dipnotlar

¹Sosyal çevrecilik hakkında bkz. White ve diğerleri (2016).

²<https://www.epa.gov/superfund/superfund-history>

³O zamanlar ICFTU Genel Sekreteri olan Guy Ryder, daha sonra Ayrıca 2002 yılında Johannesburg'da düzenlenen Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesi'ndeki konuşmasında Adil Geçiş'e de yer verdi: <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=255&nr=23693>.

⁴Lobicilik öncelikle Birleşmiş Milletler Komisyonu'nu hedef aldı Sürdürülebilir Kalkınma, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP). Kavramın uluslararası gelişimindeki önemli kilometre taşları arasında Nairobi'deki ilk Çalışma ve Çevre Sendika Meclisi (2006), UNFCCC'de sendikaların ayrı bir ana grup olarak tanınması (2008), Kopenhag Taraflar Konferansı'na giden süreçte "ortak vizyon" belgesinde Adil Geçiş'in tanınması (ardışık COP kararları sistematik olarak Adil Geçiş'e atıflarda bulunmuştur), Vancouver'daki ITUC'un ikinci Dünya Kongresi'nde sürdürülebilir kalkınma ve Adil Geçiş yoluyla iklim değişikliğiyle mücadele ihtiyacı hakkında tarihi bir kararın kabul edilmesi ve Cancun Anlaşmaları'na dahil edilmesi (UNFCCC Taraflar Konferansı'nın on altıncı oturumunda kabul edilen kararlar, 1/CP.16) sayılabilir.

⁵2005-2007 yılları arasında TUC bir araştırma projesine sponsor oldu Working Lives Research Institute tarafından yürütülen ve 2008 yılında Adil ve Adil Bir Gelecek: Düşük Karbonlu Bir Ekonomiye Adil Bir Geçiş adlı kitabın yayınlanmasıyla sonuçlanan Adil Geçiş projesi: <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/documents/greenfuture.pdf>.

⁶<https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/01-Depliant-Geçiş5.pdf>

⁷Örneğin bkz. <https://www.theguardian.com/cevre/2015/eyl/21/bp-avrupa-da-iklim-eylemlerini-engelleyen-firmaların-listesinde-en-yukarıda>.

⁸İndüstriALL madencilik, enerji ve madencilik sektörlerindeki çalışanları temsil ediyor Üretim sektörleri.

⁹http://www.ilo.org/beijing/what-we-do/projects/WCMS_182418/lang--en/index.htm

¹⁰İklim değişikliği giderek daha merkezi bir hale gelirken toksiklerin ve İSG'nin etkileri önemli bir endişe olmaya devam etti. Örneğin Hazards dergisi, 1990'lara kadar uzanan Just Transition tartışmalarını toksiklerle ilişkilendirerek takip etti. OCAW ve Just Transition'a yönelik daha önceki yaklaşımda olduğu gibi, Hazards da sendikal hareketin Just Transition'ı iklim değişikliği ve iklim politikasından daha geniş bir endişe kümesiyle ilişkilendirme isteğine işaret ediyor.

¹¹<http://www.justtransitionfund.org/>

¹²F20, Trilyonları kaydırma konferansını düzenledi – bizim Örneğin, Arjantin'deki G20 Bakanlar Toplantısı'nda (Eylül 2018) adil bir geçişe katkıda bulunulması. <http://www.foundations-20.org/wp-content/uploads/2018/08/Agenda-F20-08.08.18.pdf>.

¹³Ürünler 2013; Felli ve Stevis 2015; Morena 2018; Leonardi 2018.

¹⁴Evans ve Phelan 2016; Healy ve Barry 2017; Newell ve Mulvaney 2013; Snell 2018; Stevis ve Felli 2015; Goddard ve Farely 2018; McCauley ve Heffron 2018.

¹⁵Değerlendirilen temel çerçeveler Stevis ve Felli tarafından ortaya konmuştur 2015; Goddard ve Farely 2018; Cock 2015; Newell ve Mulvaney 2013; McCauley ve Heffron 2018. Sezgisel yöntem, sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin farklı bakış açılarını haritalayan Hopwood ve diğerlerinin (2005) modeline göre oluşturulmuştur.

¹⁶<https://www.c2es.org/content/the-business-case-for-climate-aksiyon/>

¹⁷Örneğin bkz. <http://www.bteam.org/announcements/its-yenilenebilir-enerjide-iyi-islere-dogru-adil-bir-gecis-zamani/>

¹⁸Örneğin, İngiliz TUC'nin beş Adil Geçiş Planına bakın İlkeler <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/documents/greenfuture.pdf>.

¹⁹<http://kftc.org/issues/what-do-we-mean-just-transition-Apalaşya>

²⁰<https://cooperationjackson.org/duyurularblog/2017/1/8/işte-2017'de-yönetilebilir-olmaya-nasıl-hazırlanıyoruz>

²¹<http://www.orjta.org/about/principles-of-a-just-transition/>

²²<http://www.ienearth.org/justtransition/>

²³<http://jtalliance.org/sadece-gecis-nedir/>

²⁴<https://www.theguardian.com/environment/2018/oct/26/Ispanya,250-milyon-dolarlık-anlaşmanın-ardından-çoğu-kömür-madenini-kapatacak>

²⁵<https://climateactiontracker.org/ülkeler/brezilya/>

²⁶<https://www.theguardian.com/world/2007/mar/09/brazil.yenilenebilir-enerji>

²⁷Petrol ve gaz üretimi tek başına yurtiçi üretimin %26'sına katkıda bulunuyor emisyonlar. Kanada Hükümeti'ne bakın. 2018. Ulusal Envanter Raporu 1990–2016: Kanada'daki Sera Gazı Kaynakları ve Lavaboları. Kanada'nın Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne Sunumu. Gatineau: Çevre ve İklim Değişikliği Kanada, s. 10.

²⁸<https://www.alberta.ca/coal-communities.aspx>

²⁹<https://www.alberta.ca/coal-community-transition-fund.aspx>

³⁰<https://www.alberta.ca/coal-workers-destek.aspx>

³¹<https://www.alberta.ca/coal-tuition-voucher.aspx>

³²<https://www.bmu.de/tr/basin-bülteni/kabinett-beschliesst-hava-durumu-raporu/>

³³Mevsimsel olarak düzeltilmiş Federal İstihdam rakamları Ajansı: <https://statistik.arbeitsagentur.de/Statistikdaten/Detail/201808/arbeitsmarktberichte/monatsberichtmonatsbericht/monatsbericht-d-0-201808-pdf.pdf>, bölgesel rakama Regionalverband Ruhr'da ulaşılabilir: <https://www.metropol Ruhr.de/nl/regionalverband-ruhr/statistik-analysen/arbeit-und-soziales/arbeitsmarkt.html>.

³⁴<https://www.cleanenergywire.org/news/commission-watch-Almanya'nın-kömürden-fazla-çıkış-yönetimi>

³⁵<https://www.nytimes.com/2018/09/14/world/europe/almanya-orman-kömürü.html>

³⁶UNEP, WWF ve GIZ, politikada kilit aktörler oldu formülasyon.

³⁷Diğerleri arasında: Kenya Hükümeti (2008; 2013a,b; 2016a,b) ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin uygulanmasına ilişkin politikalar.

³⁸<https://www.prospect.org.uk/be-involved/outreach-projects/ketawu>

³⁹Örneğin, <https://www.dailymaverick.co.za/adresine-bakın-makale/2018-03-15-görüş-makalesi-numsa-kirli-enerjiden-temiz-yenilenebilir-enerjiye-geçiş-i-destekliyor/>.

⁴⁰<https://www.news24.com/Green/News/numsa-accuses-greenpeace-işçilere-hakaret-etme-20180319>

⁴¹<http://www.statssa.gov.za/publications/P0211/P02112.Çeyrek2018.pdf>

⁴²<http://kftc.org/issues/what-do-we-mean-just-transition-Apalaşya>

⁴³<https://www.kystudentenvironmentalcoalition.org/just-geçiş-çalışma-grubu.html>

⁴⁴<http://www.appfellows.org/>

Referanslar

- Abraham, Judson. 2017. "Adil Geçişler Madenciler: Ruhr ve Appalachian Kömür Madenlerinde Emek Çevreciliği." *Yeni Siyaset Bilimi*, 39:218–240.
- Alberta Emek Federasyonu ve Kömür Geçiş Koalisyonu. 2017. *Doğruyu Yapmak: Alberta Kömür İşçileri İçin Adil Bir Geçiş Stratejisi*. Edmonton: Coal Transition Coalition. https://www.coaltransition.ca/read_the_report. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Altıntzis, Georgios ve Esther Busser. 2014. "Adil Geçiş Politikaları İçin Ticaret Anlaşmalarından Dersler." *Uluslararası Emek Araştırmaları Dergisi* 6(2):269–294.
- Alvaredo, Facundo, Lucas Chancel, Thomas Piketty, Emmanuel Saez ve Gabriel Zucman. 2018. *Dünya Eşitsizlik Raporu 2018*. Paris: Dünya Eşitsizlik Laboratuvarı. <https://wir2018.wid.world/files/download/wir2018-full-reportenglish.pdf>. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- Barselona, Stefania. 2015a. "Emek ve İklim Değişim: Özgürleştirici Ekolojik Sınıf Bilincine Doğru." *Dirençin İklim Adaletine Yeniden Odaklanması: Paris'te Başa Çıkma, Başa Çıkma ve Ötesinde, EJOLT Raporu 23*, Leah Temper ve Tamra Gilbertson tarafından düzenlendi, 74–78. <http://www.ejolt.org/wordpress/wp-content/uploads/2015/09/EJOLT-6.74-78.pdf>. Erişim tarihi 31 Ekim 2018.
- — — . 2015b. "İşi Yeşillendirmek: Sendikalar, İklim Değişikliği ve Emegin Politik Ekolojisi." *Uluslararası Siyasi Ekoloji El Kitabı*, Raymond L. Bryant tarafından düzenlenmiştir, 387–400. Londra: Edward Elgar.
- Barrett, James P. ve J. Andrew Hoerner. 2002. *Temiz Enerji ve İşler: İklim Değişikliği ve Enerji Politikasına Kapsamlı Bir Yaklaşım*. Washington, DC: Ekonomi Politikası Enstitüsü. <https://www.epi.org/files/page/-old/studies/cleanenergyandjobs.pdf>. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Chang, Ha-Joon. 2002. *Tekmelemek Merdiven: Tarihsel Perspektifte Kalkınma Stratejisi*. Londra: Anthem.
- Cock, Jacklyn. 2018. "Renk Yarışması Güney Afrika'da Adil Bir Geçişin" *Adil Geçiş(ler) Çevrimiçi Forumu*, 23 Nisan. Erişim tarihi 31 Ekim 2018. <https://medium.com/just-transitions/cock-eb6bcb0686b5>.
- — — . 2015. *Fosil Yakıt Kapitalizminden 'Adil Geçiş'e İlişkin Alternatif Kavramlar*. Zaman Zaman Makale. Johannesburg: Rosa Luxemburg Stiftung Güney Afrika. http://www.rosalux.co.za/wp-content/uploads/2015/10/JCock-Futures-Commission-3_2015.pdf. Erişim tarihi 31 Ekim 2018.
- Enerji Platformu. 2018. "Taahhütler Brezilya Halkı Enerji Egemenliğine Doğru." São Paulo: Emek ve Köylü Su ve Enerji Platformu.
- Evans, Geoff ve Liam Phelan. 2016. "Geçiş Karbon Sonrası Bir Topluma: Çevresel Adalet ve Adil Geçiş Söylemlerinin Bağlantısı." *Enerji Politikası*, 99:329–339.
- Farrell, Caroline. 2012. "Adil Bir Geçiş: Çevresel Adalet Hareketinden Öğrenilen Dersler." *Duke Hukuk ve Toplumsal Değişim Forumu*, 4:65–89.
- Felli, Romain. 2018. "Adil Bir Geçiş Zorunludur İklim Değişikliğine Uyum Sağlayın." *Adil Geçiş(ler) Çevrimiçi Forumu*, 13 Nisan. Erişim tarihi 31 Ekim 2018. <https://medium.com/just-transitions/felli-10b0a4cc8a5a>.
- Felli, Romain ve Dimitris Stevis. 2015. "Küresel İşçi Sendikaları ve Yeşil Ekonomiye Adil Geçiş." *Uluslararası Çevre Anlaşmaları: Politika, Hukuk ve Ekonomi*, 15:29–43.
- FES (Friedrich-Ebert-Stiftung). 2017. *İklim Afrika'daki Sendikalar İçin Değişim Stratejisi Belgesi*. Johannesburg: Friedrich-Ebert-Stiftung Sendika Yeterlilik Merkezi. <https://www.fes-tucc.org/news/climatechange-strategy-paper-for-trade-unions-in-africa/>. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- Fisher, R. Dana ve Anya M. Galli. 2015. "Sivil Toplum." *İklim Yönetimi Araştırma El Kitabı*, Düzenleyen: Karin Bäckstrand ve Eva Löwbrand, 297–309. Gloucestershire: Edward Elgar.
- Flanagan, Erin, Bora Plumptre, Duncan Kenyon ve Karen Tam Wu. 2017. *Çerçevenin Durumu. Temiz Büyüme ve İklim Değişikliği ile ilgili Pan-Kanada Çerçevesinin uygulanmasının izlenmesi*. Calgary: Pembina Enstitüsü. <https://www.pembina.org/reports/state-of-the-framework.pdf>. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Fraser, Nancy. 2005. "Küreselleşen Bir Dünyada Adaletin Yeniden Çerçevesi." *Dünya. Yeni Sol İncelemesi*, 36:69–88.
- — — . 1995. "Yeniden Dağıtımdan Tanınmaya? 'Post-Sosyalist' Bir Çağda Adaletin İnkalemleri." *Yeni Sol İncelemesi*, 1:68–93.
- Galgóczi, Béla. 2014. "Uzun ve Dolambaçlı Yol Siyahtan Yeşile: Ruhr Bölgesinde Yapısal Değişimin On Yılları." *Uluslararası Emek Araştırmaları Dergisi*, 6:217–240.
- Goddard, George ve Megan Farely. 2018. "Sadece Geçiş Yönetimi: Avustralya Yenilenebilir Enerji Geçişlerinde Adil Süreçlerle Adil Sonuçları Dengelemek." *Uygulanan Enerji*, 225:110–123.
- Gollop, Frank M. ve Mark J. Roberts. 1983. "Çevresel Düzenlemeler ve Verimlilik Artışı: Fosil Yakıtlı Elektrik Enerjisi Üretimi Örneği." *Siyasi Ekonomi Dergisi*, 91(4):654–674.
- Mallar, Caleb. 2013. "Yeşil Bir Dünyaya Adil Bir Geçiş Ekonomi: Avustralyalı Sendikaların Tepkisinin Değerlendirilmesi." *Avustralya İşçi Bülteni*, 39:13–33.
- Kanada Hükümeti. 2018a. "Enerji ve Ekonomi." Son güncelleme 13 Eylül 2018. <https://www.nrcan.gc.ca/energy/facts/energy-economy/20062>.
- — — . 2018b. "Kömür Yakıtlı Elektrik Üretiminden Kaynaklanan Karbondioksit Emisyonlarının Azaltılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik." *Kanada Gazetesi Bölüm I*, 152(7):538–598.
- — — . 2018c. "Görev Gücü: Kanada Kömür Enerjisi İşçileri ve Toplulukları için Adil Geçiş." Son değiştirilme tarihi 25 Nisan 2018. <https://www.canada.ca/en/environmentclimate-change/services/climate-change/task-force-just-transition.html>.
- Kenya Hükümeti. 2016a. *Yeşil Ekonomi Strateji ve Uygulama Planı 2016-2030. Düşük Karbonlu, Kaynak Verimli, Eşitlikçi ve Kapsayıcı Sosyo-Ekonomik Dönüşüm*. Nairobi: Çevre ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı. http://www.environment.go.ke/wp-content/uploads/2018/08/GESIP_Final23032017.pdf. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- — — . 2016b. *Kenya Ulusal Uyum Planı 2015-2030. 2030 Vizyonu ve Sonrasına Doğru Geliştirilmiş İklim Dayanıklılığı*. Nairobi: Çevre ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı. http://www4.unfccc.int/nap/Documents%20NAP/Kenya_NAP_Final.pdf. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- — — . 2013a. *İkinci Orta Vadeli Plan, 2013-2017. Kenya'yı Dönüştürmek: Yetki Devri, Sosyo-Ekonomik Kalkınma, Eşitlik ve Milli Birlik. Vizyon 2030*. Nairobi: Devralma ve Planlama Bakanlığı. <http://vision2030.go.ke/inc/uploads/2018/06/Second-Medium-Term-Plan-2013-2017.pdf>. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- — — . 2013b. *Ulusal İklim Eylem Planı 2013-2017. Vizyon 2030*. <https://cdkn.org/wp-content/uploads/2013/03/Kenya-National-Climat-Change-Action-Plan.pdf>. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- — — . 2008. *Kenya Vizyonu 2030: Küresel Olarak Rekabetçi ve Refah İçinde Bir Kenya*. Nairobi: Planlama ve Ulusal Kalkınma Bakanlığı ve Ulusal Ekonomik ve Sosyal Konsey. <https://vision2030.go.ke/>. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- Hampton, Paul. 2015. *İşçiler ve Sendikalar için İklim Dayanışması: Neoliberal Bir Dünyada İklim Değişikliğiyle Mücadele*. New York: Routledge.
- Healy, Noel ve John Barry. 2017. "Siyasallaştırma Enerji Adaleti ve Enerji Sistemi Geçişleri: Fosil Yakıt Yatırımlarının Geri Çekilmesi ve 'Adil Geçiş'." *Enerji Politikası*, 108:451–459.
- Heffron, Raphael ve Darren McCauley. 2018. "Ne 'Adil Geçiş' nedir? *Jeoforum* 88:74–77.
- Hopwood, Bill, Mary Mellor ve Geoff O'Brien. 2005. "Sürdürülebilir Kalkınma: Farklı Yaklaşımların Haritalanması." *Sürdürülebilir Kalkınma*, 13:38–52.
- Hospers, Gert Ocak 2004. *Bölgesel Ekonomik Avrupa'daki Değişim: Neo-Schumpeterci Bir Vizyon*. Münster: LIT Verlag.
- Hubbard, Dean ve Alejandra Núñez. 2016. *Adil Geçiş Araç Seti*. Oakland: Sierra Club. https://d3n8a8pro7vnmx.cloudfront.net/greenforall/pages/7020/attachments/original/1473442814/TOOLKIT_6_-_Just_Transition.pdf?1473442814. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- Hughes, J. David. 2018. *Kanada'nın Enerji Görünümü: Karbon Kısıtlı Bir Gelecek İçin Güncel Gerçekler ve Sonuçlar*. Vancouver: Kanada Politika Alternatifleri Merkezi, Kurumsal Haritalama Projesi ve Parkland Enstitüsü. https://ccpabc2018.files.wordpress.com/2018/05/cmp_canadasenergy-outlook-2018_full.pdf. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.

- IAB (Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung). 2018. "Berufe im Spiegel der Statistik." Erişim tarihi: 31 Ekim 2018. <http://bisds.iab.de/Default.beruf=BG211&bölge=1&nitelik=0>.
- ICFTU (Uluslararası Özgür Toplumlar Konfederasyonu) Sendikalar). 1997. *İklim Değişikliği ve İşler: Sürdürülebilir İstihdam İçin Bir Stratejiye Doğru. Sendikaların Kyoto Konferansına Açıklaması (1-10 Aralık 1997)*.Brüksel: ICFTU. <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=255&nr=23693>. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü). 2015. *Herkes İçin Çevresel Olarak Sürdürülebilir Ekonomilere ve Toplumlara Doğru Adil Bir Geçiş İçin Kılavuzlar*. Cenevre: ILO. https://www.ilo.org/global/topics/green-jobs/publications/WCMS_432859/lang--en/index.htm. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- . 2013. *Kenya İnsana Yakışır İş Ülke Programı 2013-2016*. Cenevre: ILO. https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-/africa/---ro-addis_ababa/---sro-harare/documents/publication/wcms_248018.pdf. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- JTC (Adil Geçiş Merkezi) ve B Takımı. 2018. *Adil Geçiş: Bir İş Rehberi*. https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/just_transition_-_a_business_guide.pdf. Erişim tarihi: 20 Ekim 2018.
- King'uy, Stephen. 2016. "UZUN ÖZELLİK: Kenya - Afrika'da Düşük Emisyonlu Kalkınmaya Öncülük Etmek." *İklim ve Kalkınma Bilgi Ağı*, 13 Haziran. Erişim tarihi 1 Temmuz 2018. https://cdkn.org/2016/06/feature-kenya-spearheading-low-emissionsdevelopment-africa/?loclang=en_gb.
- Kohler, Brian. 1996. "Sürdürülebilir Kalkınma: Bir İşçi Görüşü - Gerçek Seçim İşler veya Çevre Değildir: Her İkisi veya Hiçbiri." Kalıcı Organik Kirleticiler Konferansı'ndaki Sunum, Chicago, 5 Aralık. <http://www.sdearthtimes.com/et0597/et0597s4.html>. Erişim tarihi 16 Eylül 2018.
- Sürdürülebilirlik ve Stratejik Çalışmalar için Emek Ağı Uygulama: Taban Politikası Projesi. 2016. *"Adil Geçiş" - Tam Olarak Nedir? Dil, Stratejiler ve Projelerin Analizi*.http://www.labor4sustainability.org/files/Just_Transition_Just_What_Is_It.pdf. Erişim tarihi: 7 Kasım 2018.
- Leonardi, Emanuel. 2018. "Karbon Ticareti, İklim Adaleti ve Emek Direnişi." *İklim Adaleti ve Ekonomi: Sosyal Seferberlik, Bilgi ve Politik*, Editörlüğünü Stefan Jacobsen yapmıştır, 110-126. New York: Routledge.
- Mazzocchi, Tony. 1993. "İş Dünyasına Bir Cevap "Çevre Çatışması mı?" *Yeşil Sol Haftalık* 114, 8 Eylül. <https://www.greenleft.org.au/content/answer-jobs-environmentconflict>. Erişim tarihi: 19 Ekim 2018.
- McCauley, Darren ve Raphael J. Heffron. 2018. "Adil Geçiş: İklim, Enerji ve Çevresel Adaletin Bütünleştirilmesi." *Enerji Politikası*, 119: 1-7.
- McCauley, Darren, Raphael J. Heffron, Hannes Stephan ve Kirsten Jenkins. 2013. "Enerji Adaletini Geliştirmek: İlkeler ve Sistem Düşüncesinin Üçlü Yönetimi." *Uluslararası Enerji Hukuku İncelemesi*, 32(3):107-116.

- Mertins-Kirkwood, Hadrian. 2018. *Yapımı Çalışanlar İçin Karbonsuzlaştırma Çalışmaları: Kanada'da Sıfır Karbon Ekonomisine Adil Geçiş Politikaları*. Ottawa: Kanada Politika Alternatifleri Merkezi. <https://www.policyalternatives.ca/publications/reports/making-decarbonization-work-workers>. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Morena, Edouard. 2018. "Çalışanların Haklarını Güvence Altına Almak Düşük Karbonlu Bir Dünyaya Geçişte: Adil Geçiş Kavramı ve Evrimi." *Routledge İnsan Hakları ve İklim Yönetimi El Kitabı*, Sébastien Duyck, Sébastien Jodoin ve Alyssa Johl tarafından düzenlenmiştir, 292-298. New York: Routledge.
- . 2015. "Les Yeniden Yapılandırılabilir Environnementales du Syndicalisme: Küresel Konumların ve Stratejilerin Oluşturulması. İçinde *Saygılarımızla Croisés sur Rio+20: La Modernization Ecologique à l'Épreuve*, Jean Foyer tarafından düzenlenmiştir, 235-258. Paris: CNRS Editions.
- Hareket Nesli. 2016. *Bankalardan ve İşbirliği ve Özen İçin Tanklar. Adil Bir Geçiş İçin Stratejik Bir Çerçeve*. Oakland: Movement Generation. http://movementgeneration.org/wp-content/uploads/2016/11/JT_booklet_English_SPREADs_web.pdf. Erişim tarihi 7 Kasım 2018.
- Newell, Peter ve Dustin Mulvaney. 2013. "The "Adil Geçişin" Politik Ekonomisi." *Coğrafya Dergisi*, 179:132-140.
- Pomar, Vladimir. 2011. "A questão energética no Brezilya." *Teori ve Tartışma*, 92, 1 Eylül. Erişim tarihi 7 Kasım 2018. <https://teoriaedebate.org.br/2011/09/01/aquestao-energetica-no-brasil/>.
- Prinz, Lukas ve Anna Pegels. 2018. "Rolü Sürdürülebilirlik Geçişlerinde İşgücü Gücü: Almanya'nın Elektrik Geçişine İlişkin Karşılaştırmalı Politik Ekonomiden Görüşler." *Enerji Araştırmaları ve Sosyal Bilimler*, 41:201-219.
- Räthzel, Nora ve David Uzzell, editörler, 2012. *Ticaret Yeşil Ekonomide Sendikalar*.New York: Routledge.
- Rodriguez Acha, Majandra. 2016. *Cinsiyet Eşitliği & SadeceGeçiş*. Tartışma Belgesi. Bonn: WEDO. <https://wedo.org/wp-content/uploads/2016/08/gjtransition.pdf>. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Rosemberg, Anabella. 2012. "Küresel Çevresel Birlik Politikaları ITUC Aracılığıyla." *Yeşil Ekonomide Sendikalar*, Nora Räthzel ve David Uzzell tarafından düzenlendi, 15-28. New York: Routledge.
- RWI (RWI Leibniz Institut für Wirtschaftsforschung). 2018. *Erarbeitung aktueller vergleichender Yapılar für die deutschen Braunkohlerebölgesi. Wirtschaft und Energie (BMW) için Federal Bakanlık Projektbericht*. Essen: RWI. https://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Downloads/E/endbericht-rwi-erarbeitungaktueller-vergleichender-strukturdatendeutsche-braunkohleregionen-kurz.pdf?__blob=publicationFile&v=12. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Schütte, Romano Giorgio. 2014. *Enerji ve Brezilya'da Sürdürülebilir Kalkınma: Son Gelişmeler ve Görünüm*. São Paulo: Friedrich-Ebert-Stiftung. <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/brasilen/11032.pdf>. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.

Snell, Darryn. 2018. "Sadece Geçiş'? Kavramsal Avustralya'nın 'Geçiş Dönemindeki' Kömür Bölgesinde Zorluklar Sert Gerçeklerle Karşılaşıyor." *Küreselleşmeler*, 15:550-564.

- Stavis, Dimitris ve Romain Felli. 2015. "Küresel İşçi Sendikaları ve Yeşil Ekonomiye Adil Geçiş." *Uluslararası Çevre Anlaşmaları: Politika, Hukuk ve Ekonomi*, 15:29-43.
- Sweeney, Sean ve John Treat. 2018. *Ticaret Sendikalar ve Adil Geçiş. Dönüştürücü Bir Politika Arayışı*.TUED Çalışma Belgesi No. 11. New York: Enerji Demokrasisi için Sendikalar, Rosa Luxemburg Stiftung - New York Ofisi ve Murphy Enstitüsü. http://www.rosalux-nyc.org/wp-content/files_mf/tuedworkingpaper11_web.pdf. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- Swilling, Marc, Josephine Musango ve Jeremy Wakeford. 2015. "Gelişimsel Devletler ve Sürdürülebilirlik Geçişleri: Güney Afrika'da Adil Bir Geçişin Beklentileri." *Çevre Politikası ve Planlama Dergisi*, 18:650-672.
- UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı). 2017a. *Kenya'da Ormanlık İşlemleri ve Orman Ürünleri İşlemede Verimliliğin Artırılması: Uygulanabilir Bir REDD+ Politikası ve Önlemi*. Nairobi: UNEP. http://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/23022/efficient_forestry_kenya.pdf?isAllowed=y&sequence=1. 7 Kasım 2018'de erişildi.
- . 2017b. "BM Çevre Özel Sektörü Teşvik Ediyor Sektör İklim Değişikliğini Azaltmaya Yardımcı Olacak." *Basın Bülteni*, 16 Ağustos7 Kasım 2018'de erişildi. <https://www.unenvironment.org/news-and-stories/press-release/unenvironment-urges-private-sector-help-curbclimate-change>.
- . 2007. *Çalışma ve Çevre: Doğal Bir Sinerji*.Nairobi: UNEP. https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/7448/-Labour%20and%20the%20Environment_%20A%20Natural%20Sysequence=3&isAllowed=y. 8 Kasım 2018'de erişildi.
- UNRISD (Birleşmiş Milletler Araştırma Enstitüsü) (Toplumsal Gelişim için). 2016. *Dönüştürücü Değişim İçin Politika Yenilikleri. Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündeminin Uygulanması. UNRISD Öncü Raporu 2016*.Cenevre: UNRISD. www.unrisd.org/flagship2016-fullreport. Erişim tarihi: 31 Ekim 2018.
- USAID (Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı) Geliştirme). 2016. *Kenya'nın Elektrik Sektörünün Gelişimi 2015-2020*. Nairobi: USAID ve Afrika'nın Gücü. https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1860/Kenya_Power_Sector_report.pdf. Erişim tarihi 7 Kasım 2018.
- Beyaz, Damian, Alan Rudy ve Brian Gareau. 2016. *Çevreler, Doğalar ve Sosyal Teori: Eleştirel Bir Melezliğe Doğru*. Londra: Palgrave.

Kısaltmalar ve Akronimler

AFL-CIO	Amerikan Emek Federasyonu ve Endüstriyel Örgütler Kongresi
BEA	Etki için Eşitlik ve Uyum Oluşturma
CCOO	Confederación Sindical de Comisiones Obreras
CCTF	Kömür Topluluk Geçiş Fonu
KPSS	Kanada İletişim, Enerji ve Kağıt İşçileri Sendikası
CJA	İklim Adaleti İttifakı
ÇK	Kanada İşçi Kongresi
POLIS	Taraflar Konferansı
Atık Su Arıtma Tesisi	Kömür İşgücü Geçiş Programı
ÇGD	Deutscher Gewerkschaftsbund (Alman Sendikalar Konfederasyonu)
FES	Friedrich-Ebert-Stiftung (Friedrich Ebert Vakfı)
GSYİH	Gayri safi yurtiçi Hasıla
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
Buzlu	Uluslararası Kimya, Enerji, Maden ve Genel İşçi Sendikaları Federasyonu
ICFTU	Uluslararası Özgür Sendikalar Konfederasyonu
IG M.Ö.	Industriegewerkschaft Bergbau, Chemie, Energie (Madencilik, Kimya ve Enerji Endüstrisi Birliği)
IG Metal	Industriegewerkschaft Metall (Metal İşçileri Sendikası)
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
ITUC	Uluslararası Sendika Konfederasyonu
JTA	Adil Geçiş İttifakı
JTC	Adil Geçiş Merkezi
STK	Sivil Toplum Örgütü
NUMARALAR	Güney Afrika Maden İşçileri Ulusal Sendikası
Ocaw	Petrol, Kimya ve Atom İşçileri Sendikası
İSG	Mesleki Güvenlik ve Sağlık
REI4P	Yenilenebilir Enerji Bağımsız Güç Üreticileri Tedarik Programı
Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi
TÜK	Sendika Kongresi
TUKA	Amerika Sendika Konfederasyonu
BM	Birleşmiş Milletler
BM Çevre Programı	Birleşmiş Milletler Çevre Programı
BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
BİZ	Amerika Birleşik Devletleri
WEDO	Kadın Çevre ve Kalkınma Örgütü
VER.DI	Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft (Birleşik Hizmetler Sendikası)
Dünya Doğayı Koruma Vakfı	Dünya Doğayı Koruma Vakfı

Birleşmiş Milletler Sosyal Kalkınma Araştırma Enstitüsü (UNRISD), Birleşmiş Milletler sistemi içinde yer alan ve çağdaş kalkınma sorunlarının sosyal boyutları hakkında disiplinler arası araştırma ve politika analizi yapan özerk bir araştırma enstitüsüdür. Çalışmalarımız aracılığıyla, sosyal eşitliğin, katılmanın ve adaletin kalkınma düşüncesi, politikası ve uygulamasının merkezinde olmasını sağlamayı amaçlıyoruz.

UNRISD
Palais des Nations, 1211 Cenevre 10, İsviçre
info.unrisd@un.org
www.unrisd.org
UNRISD eBültenine abone olun:www.unrisd.org/myunrisd

UNRISD tamamen ulusal hükümetlerin, çok taraflı bağışçıların, vakıfların ve diğer kaynakların gönüllü katkılarına bağlıdır ve Birleşmiş Milletler'in düzenli bütçesinden hiçbir mali destek almaz. İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (Sida), İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Ajansı (SDC), İsviçre Federal Dışişleri Bakanlığı ve Finlandiya Sosyal İşler ve Sağlık Bakanlığı'ndaki fon ortaklarımızdan aldığımız kurumsal desteği minnettarlıkla kabul ediyoruz.

Düşük Karbonlu Bir Dünyaya Adil Geçiş(ler)in Haritalanması

Adil Geçiş, yani adalet ve eşitliğin düşük karbonlu bir dünyaya geçişin ayrılmaz bir parçası olması gerektiği fikri, hem çevreyi korumakla işleri korumanın bağdaşmaz olduğu fikrine karşı koymak hem de tartışmayı, gelecek için öngördüğümüz iş türleri ve toplumlar gibi adaletle ilgili konulara genişletmek için giderek daha fazla harekete geçiriliyor.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki işçi hareketinden kaynaklanan Adil Geçiş, çevresel adalet gruplarından diğer coğrafyalara ve seçmen gruplarına doğru evrildi ve yayıldı. uluslararası sendikal hareket, uluslararası örgütler, özel sektör ve —Paris Anlaşması'nın önsözüne dahil edilmesinden bu yana— küresel, ulusal ve alt ulusal politika çevreleri.

Just Transition Research Collaborative tarafından hazırlanan bu rapor, konseptin artan popülaritesini ve benimsenmesini destekleyen farklı anlayışları, anlatıları ve çerçeveleri ortaya koyuyor. Ardından altı kısa ülke vaka çalışması, Just Transition'ın sahada nasıl harekete geçirildiğine veya geçirilmediğine dair içgörüler sunuyor.

Raporda, Adil Geçiş'in düşük karbonlu bir dünyaya geçişte eşitlik ve adaletin rolüne ilişkin politika tartışmalarına nasıl katkıda bulunabileceğine ilişkin önerilerde bulunuluyor ve herkes için dönüştürücü değişim ve iklim adaletini teşvik etmek amacıyla Adil Geçiş'in ilerici bir şekilde yorumlanması çağırısı yapılıyor.

